

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**NİĞDE İLİNDEKİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN, İŞ SAĞLIĞI
VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ BİLGİ DURUMLARININ TESPİTİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hava BAŞPINAR

İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı

İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

**MART 2024
İSTANBUL**

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**NİĞDE İLİNDEKİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN, İŞ SAĞLIĞI
VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ BİLGİ DURUMLARININ TESPİTİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hava BAŞPINAR
(221212021)
(0009-0006-9511-4597)**

İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı

İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Meliha KIRKINCIOĞLU

İstanbul 2024

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Jüri Tez Onay Formu

08.03.2024

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Bu çalışma 08.03.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı, İş Sağlığı ve Güvenliği (Tezli Yüksek Lisans) Programı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Meliha KIRKINCIOĞLU

Danışman

İstanbul Gedik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ebrar ATAĞ

Üye (İmza)

İstanbul Gedik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gürcan ATAĞÖK

Üye (İmza)

Marmara Üniversitesi

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Niğde İlindeki İlkokul Öğrencilerinin, İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Bilgi Durumlarının Tespiti ” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. (08/03/2024)

Hava BAŞPINAR

İTHAF

Bu özel çalışma, hayatımın en değerli varlıkları olan aileme, beni her adımda destekleyen sevgili eşime ve muhteşem çocuklarıma ithaf edilmiştir. Onlar olmasaydı, bu yolculukta karşılaştığım zorlukları aşmak ve başarıya ulaşmak mümkün olmazdı.

Eşim Ahmet BAŞPINAR, sabrı, anlayışı ve inancıyla bu sürecin en büyük kahramanı oldu. Her anımda yanımda olup, tez yazma maratonunda beni cesaretlendirdiği için minnettarım. Çocuklarımla geçirdiğim anlar, her zorlu anı tatlı bir anıya dönüştürdü. Ömer Ali BAŞPINAR, Elif Tuğçe BAŞPINAR, sizinle büyümenin ve bu tezin gerçekleşmesinin ne kadar özel olduğunu bilmelisiniz.

Ayrıca, bu yolculukta beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan dostlarıma ve beni motive eden herkese teşekkür ederim.

En derin sevgi ve minnettarlıkla,

Hava BAŞPINAR

ÖNSÖZ

Eğitim, çocuklarımızın geleceğini şekillendiren temel taşlardan biridir. Ancak, bu temel taşın güvenli ve sağlıklı bir şekilde inşa edilebilmesi için, iş sağlığı ve güvenliği konularına erken yaşlarda dikkat çekmek önemli bir sorumluluktur. Bu tez, ilkokul düzeyindeki öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgi durumlarını tespit etmeyi amaçlayan bir çaba olarak ortaya çıkmıştır.

Bu çalışma, bilgi çağında, çocukların farkındalık düzeylerinin eğitim sürecine entegre edilmesinin kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu vurgulamaktadır. İlkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini anlamak, sadece güvenli bir öğrenme ortamı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda geleceğin iş gücünü bu konuda daha bilinçli ve hazırlıklı kılmak adına da önemli bir adımdır.

Niğde ilindeki ilkokullarda, 2023-2024 eğitim öğretim yılı güz döneminde eğitim gören 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilecek olan bu araştırma, sadece akademik bir merak değil, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluğun bir yansımasıdır. Tezin başlangıcında belirtildiği gibi, bu çalışmanın amacı sadece bilgi toplamak değil, elde edilen verileri kullanarak eğitim programlarına ve politikalarına somut katkılarda bulunmaktır.

Çalışmanın gerçekleştirilmesinde emeği geçen okul yönetimi, öğretmenler ve öğrencilerimize içten teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, tezin yönlendirilmesi ve değerlendirilmesi sürecindeki danışmanım Dr. Öğr. Üye. Meliha KIRKINCIOĞLU'a içten teşekkürlerimi sunarım. Bu tezin şekillenmesindeki değerli katkıları, beni daha iyi bir araştırmacı yapma yolunda ilerlememe yardımcı olmuştur.

Son olarak, bu tez boyunca beni destekleyen aileme ve sevdiklerime sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Onların sabrı, motivasyonu ve güçlü destekleri, bu tezin tamamlanmasında büyük bir rol oynamıştır.

Umarım İlkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini daha iyi anlamak, onların güvenli bir öğrenme ortamında yetişmelerine katkı sağlamak amacıyla yapılan bu çalışmanın, ilerleyen dönemlerde daha fazla araştırmaya ilham kaynağı olmasını umuyorum.

Saygılarımla,

Mart 2024

Hava BAŞPINAR

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	viii
ÇİZELGE LİSTESİ	ix
ŞEKİL LİSTESİ	xi
ÖZET	xii
ABSTRACT	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1 İş Sağlığı ve Güvenliği	1
1.1.1 İSG'nin Tanımı ve Önemi	1
1.1.1.1 İSG nedir?	1
1.1.1.2 Neden İSG önemlidir?	1
1.1.2 İSG'nin temel amaçları	2
1.1.3 İSG'nin temel kavramları.....	2
1.1.3.1 Tehlikeli ve zararlı faktörler	3
1.1.3.2 Risk analizi ve değerlendirmesi	3
1.1.3.3 Tehlike sınıflandırması	4
1.1.4 Meslek hastalıkları ve İSG	4
1.1.4.1 Meslek hastalıkları nedir?.....	4
1.1.4.2 Meslek hastalıklarından korunma yolları	4
1.1.5 İSG eğitimi	5
1.1.5.1 Çalışanlara yönelik eğitim programları	5
1.1.5.2 İSG bilincini artırmak için eğitim materyalleri.....	5
1.1.6 İSG ile ilgili yasal düzenlemeler ve standartlar.....	5
1.2 Çalışma Konusu	7
1.3 Çalışmanın Amacı	8
1.4 Literatür Araştırması	9
1.4.1 Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği önlemleri	15
1.4.1.1 İş sağlığı ve güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin görevlendirilmesi.....	16
1.4.1.2 Çalışanlara ve öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmesi	16
1.4.2 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sisteminin kuruluşu ve uygulanması	16
1.4.3 Laboratuvar ve atölyelerde alınması gereken önlemler.....	16
1.4.4 Genel alanlarda alınması gereken önlemler.....	17
1.4.5 Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği	17
1.4.5.1 Çalışanlara yönelik riskler	17
1.4.5.2 Öğrencilere yönelik riskler	18
1.4.6 Eğitim sektöründe iş kazaları	18
1.4.6.1 Öneriler	19
2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE BULGULAR	21
2.1 Amaç	21

2.2 Yöntem	21
2.2.1 Araştırma tasarımı ve katılımcılar	21
2.2.2 Veri toplama araçları	21
2.2.3 Veri toplama süreci.....	22
2.2.4 Veri analizi	22
2.2.5 Araştırmanın kapsamı ve sınırlılıkları	22
2.3 Bulgular	23
2.3.1 Anketin demografik yapısı	23
2.3.2 Anket sorularına ilişkin bulgular	23
2.3.2.1 Anket sorularına ilişkin güvenilirlik değeri	24
2.3.2.2 Anket sorularına ilişkin frekans dağılımları	25
2.3.2.3 Anket sorularına ilişkin okullara göre frekans ve ki-kare analizleri...	26
2.3.2.4 Anket sorularının sınıflara göre frekans dağılımı	32
2.3.2.5 Anket sorularının cinsiyete göre ki-kare analizleri.....	33
3. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	46
KAYNAKLAR	51
EKLER.....	53
ÖZGEÇMİŞ.....	55

KISALTMALAR

İSG	: İş Sağlığı Ve Güvenliği
ÇSGB	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
OSGB	: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
f	: Frekans
n	: Veri Sayısı
%	: Yüzde Oranı
α	: Cronbach"s Alpha değeri
p	: Ki-Kare analiz değeri
χ	: Ki-kare işareti

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1.1: Öğretmenlerin İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi.....	11
Çizelge 1.2: Eğitim Sektöründe İş Kazaları ve Ölüm Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı (2010-2020).....	15
Çizelge 2.1: Araştırmanın Demografik Yapısı	23
Çizelge 2.2: Anket Sorularının Cronbach's Alfa (α) Değeri	24
Çizelge 2.3: Katılımcıların Sorulara Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Tablosu.....	25
Çizelge 2.4: Köy Okulunun Frekans Dağılımı	26
Çizelge 2.5: Köy Okulu Frekans Dağılımı	27
Çizelge 2.6: Köy Okulunun Frekans Dağılımı	28
Çizelge 2.7: Merkez İlkokulunun Frekans Dağılımı	29
Çizelge 2.8: Merkez İlkokulu Frekans Dağılımı	30
Çizelge 2.9: Okulların ve Anket Sorularının Ki-Kare Analiz Sonuçları	31
Çizelge 2.10: Sınıfların Frekans Dağılımı	32
Çizelge 2.11: Cinsiyet ve İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz? Sorusunun ki-Kare Testi Sonucu.....	33
Çizelge 2.12: Cinsiyet ve İş Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgilenen Görevli Var mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	34
Çizelge 2.13: Cinsiyet ve Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Tedbirler Alınmış Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	34
Çizelge 2.14: Cinsiyet ve Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Teknik Görevli Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	35
Çizelge 2.15: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Kapısı Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	36
Çizelge 2.16: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Kapısı Dışarıya Mı Açılıyor? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	36
Çizelge 2.17: Cinsiyet ve Okulunuzun Acil Çıkış Kapısı Devamlı Kilitli Mi? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	37
Çizelge 2.18: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Uyarı Levhaları Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	37
Çizelge 2.19: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Dolapların Üzerinde Eşya Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	38
Çizelge 2.20: Cinsiyet ve Sınıf kapıları İçeri Mi Açılmaktadır? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	38
Çizelge 2.21: Cinsiyet ve Sınıfınızın Dolapları Duvara Sabitli Mi? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	39
Çizelge 2.22: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Prizlerde Kapak Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	39
Çizelge 2.23: Cinsiyet ve Sınıfınızda Pencereğinizde Güvenlik Kilidi Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	40
Çizelge 2.24: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Masa, Sandalye, Kalorifer Peteği, Dolapların Dış Köşeleri Yuvarlak Mıdır? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	40

Çizelge 2.25: Cinsiyet ve Acil Durum Tatbikatlarına Katıldınız Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	41
Çizelge 2.26: Cinsiyet ve Deprem, Heyelan, Bomba Patlaması Ve Yıldırım Gibi Tehlikeli Durumlarda " Çök- Kapan- Tutun" Davranışını Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	42
Çizelge 2.27: Cinsiyet ve Deprem Sırasında Sıranın Yanına Mı Saklanırsınız? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	42
Çizelge 2.28: Cinsiyet ve Yangın ve Deprem Anında Sınıfınızı Sessizce Öğretmenle Birlikte Boşaltmanız Gerektiğini Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu	43
Çizelge 2.29: Cinsiyet ve Okulda Yangın Çıktığında Ne Yapmanız Gerektiğini Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	43
Çizelge 2.30: Cinsiyet ve Okuldayken Beklenmedik Bir Anda Bir Koku Veya Patlama Sesi Duyduğunuzda, Büyük Bir Duman Gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." Uygulamasını Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu.....	44

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1.1: İlkokul Öğrencilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Algısının Değerlendirilmesi	9

NİĞDE İLİNDEKİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ BİLGİ DURUMLARININ TESPİTİ

ÖZET

Bu çalışmada Niğde'de MEB'e bağlı ilkokullarda, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz dönemi içinde eğitim gören 2.sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerine bir anket ile İSG bilgi düzeyleri durumlarını ortaya koyarak, İSG eğitimi programlarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katkı sağlamaktır. Katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeyleri IBM SPSS Statistics programı kullanılarak analiz edildi. Anket güvenilirliği katsayısı, Cronbach's alfa (α) ile ifade edildi. Anket verileri SPSS programı ile frekans ve Ki-Kare testleri ile demografik açıdan da analiz edildi.

Ankette çıkan sonuçlara göre öğrencilerin genel olarak İSG konusunda bir farkındalık olduğunu, ancak belirli bir kısmın bu konuda eksik olduğunu göstermektedir. Bu durum da ilkokul öğrencilerinin İSG konusunda daha fazla bilgi sahibi olması gerektiğine işaret etmektedir. Bu amaçla, ilkokullarda İSG eğitimi verilmesi ve İSG farkındalığının artırılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Analiz sonucunda İSG bilgi düzeylerinin okullar arasında anlamlı farklılıklar olduğu, sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olduğu ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir.

Öğrencilerin güvenliği, iş güvenliği konusunda farkındalığını arttırmak ve bilgi düzeyini artırıp geliştirmek için İSG eğitim programları veya bilinçlendirme faaliyetleri düzenlenmelidir. Bu nedenle ilkokulda öğrencilerin İSG farkındalığını ve bilincini arttırmak için bazı önlemler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *İş Sağlığı Ve Güvenliği, İlkokul Öğrencileri, Bilgi Düzeyi, Farkındalık*

DETERMINATION OF THE KNOWLEDGE STATUS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN NIGDE PROVINCE ABOUT OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY

ABSTRACT

In this study, the aim is to assess the occupational health and safety (OHS) knowledge levels of 2nd, 3rd, and 4th-grade students in primary schools affiliated with the Ministry of National Education (MEB) in Niğde during the fall semester of the 2023-2024 academic year. The findings aim to contribute to the development and implementation of OHS education programs. The participants' knowledge levels in occupational health and safety were analyzed using the IBM SPSS Statistics program. The reliability coefficient of the survey was expressed by Cronbach's alpha (α). The survey data were analyzed demographically using frequencies and Chi-square tests in the SPSS program.

According to the results obtained from the survey, students generally have awareness of OHS, but a certain percentage lacks sufficient knowledge in this regard. This suggests that primary school students need to acquire more information about OHS. Therefore, efforts should be made to provide OHS education in primary schools and increase awareness of OHS.

The analysis revealed significant differences in OHS knowledge levels between schools, among classes, while no significant difference was found based on gender. To enhance students' awareness and knowledge of safety and OHS, educational programs or awareness-raising activities should be organized. Measures should be taken in primary schools to increase students' awareness and consciousness regarding OHS.

Keywords: *Occupational Health and Safety, Primary School Students, Knowledge Level, Awareness*

1. GİRİŞ

1.1 İş Sağlığı ve Güvenliği

1.1.1 İSG'nin Tanımı ve Önemi

1.1.1.1 İSG nedir?

İş sağlığı ve güvenliği (İSG), çalışanların iş yerinde güvenli bir ortamda çalışmalarını sağlamak, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek veya azaltmak için alınan tedbirlerin tümüdür. İSG, çalışanların bedensel, ruhsal ve sosyal iyilik durumlarını korumayı amaçlar.

İSG, tüm mesleklerde ve çalışma alanlarında uygulanabilir. İşyerinde çalışan herkes, İSG'den sorumludur. İşverenler, çalışanların sağlığı ve güvenliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak zorundadır. Çalışanlar ise iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymakla yükümlüdür.

1.1.1.2 Neden İSG önemlidir?

İSG, çalışanların sağlığı ve güvenliği için çok önemlidir. İSG önlemleri alınmadığı takdirde, iş kazaları ve meslek hastalıkları meydana gelebilir.

İş kazaları, çalışanların bedensel ve ruhsal sağlığını olumsuz etkiler. İş kazası geçiren çalışanlar, sakatlanma, yaralanma veya ölüm gibi ciddi sonuçlarla karşılaşabilir.

Meslek hastalıkları ise çalışanların işyerinde maruz kaldıkları riskler nedeniyle ortaya çıkan hastalıklardır. Meslek hastalıkları, çalışanlarda kalıcı sakatlık veya ölüme neden olabilir.

İSG önlemleri alınarak, iş kazaları ve meslek hastalıkları önlenabilir veya azaltılabilir. Bu sayede, çalışanlara güvenli çalışma ortamı sağlanmış olur.

1.1.2 İSG'nin temel amaçları

İSG'nin temel amaçları şunlardır:

- İş kazası ve meslek hastalıklarını önlemek
- Çalışanların sağlığını korumak
- Çalışanların çalışma koşullarını iyileştirmek
- İş verimliliğini artırmak
- Toplumsal refahı sağlamak

İSG önlemleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek için alınmaktadır. Bu önlemler sayesinde, çalışanların sağlığı korunmakta ve çalışma koşulları iyileştirilmektedir. Bu durum, iş verimliliğini artırmakta ve toplumsal refahı sağlamaktadır.

İSG önlemleri, işyerinde çalışan herkes tarafından alınmalıdır. İşverenler, çalışanların sağlığı ve güvenliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak zorundadır. Çalışanlar ise iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymakla yükümlüdür.

İş Sağlığı ve Güvenliği Temel Kavramları

İş sağlığı ve güvenliği (İSG), çalışanların işyerinde karşılaştıkları sağlık ve güvenlik risklerini önlemek veya azaltmak için alınan tedbirlerin tümüdür. İSG, çalışanların bedensel, ruhsal ve sosyal iyilik durumlarını korumayı amaçlar.

1.1.3 İSG'nin temel kavramları

Tehlike: İş yerinde veya iş sürecinde potansiyel olarak zararlı sonuçlara neden olabilecek herhangi bir durumu ifade eder. Örneğin, makineler, kimyasal maddeler, elektrik, yükseklik, toz, gürültü, titreşim gibi faktörler tehlike olarak kabul edilebilir.

Risk: Belirli bir tehlikenin gerçekleşme ihtimali ve bu tehlikenin bir zarara yol açma potansiyelini ifade eder. Risk, tehlikenin olasılığı ve şiddeti ile belirlenir. Örneğin, bir makineyle çalışırken yaralanma riski, makinenin tehlikeli olup olmamasına ve makinenin nasıl kullanıldığına bağlıdır.

Risk değerlendirmesi: İşyerindeki potansiyel tehlikeleri belirlemek, bu tehlikelerden kaynaklanan riskleri analiz etmek ve riskleri kabul edilebilir seviyeye indirecek kontrol tedbirlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmalardır.

Risk kontrol tedbirleri: Tehlikelerden kaynaklanan riskleri kabul edilebilir seviyeye indirmek için alınan önlemlerdir. Örneğin, makinelerde koruyucu önlemler almak, işyerinde güvenli çalışma yöntemleri uygulamak, çalışanları iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitmek gibi önlemler risk kontrol tedbirleri olarak kabul edilebilir.

1.1.3.1 Tehlikeli ve zararlı faktörler

İşyerinde alışanlar, çeşitli tehlikeli ve zararlı faktörlere maruz kalabilirler. Bu faktörler, çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit eder.

Tehlikeli ve zararlı faktörler şunlardır:

- Mekanik tehlikeler: Makine, araç ve gereçlerin sebep olabileceği kazalar.
- Kimyasal tehlikeler: Zehirli, yanıcı, patlayıcı veya aşındırıcı kimyasal maddeler.
- Elektrik tehlikeleri: Elektrik arpması, yangın veya patlamaya neden olabilir.
- Fiziki tehlikeler: Yükseklik, gürültü, titreşim, ısı, soğuk, radyasyon gibi faktörler.
- Biyolojik tehlikeler: Bakteriler, virüsler, mantarlar gibi mikroorganizmalar.
- Psikolojik tehlikeler: Stres, mobbing, ayrımcılık gibi faktörler.

1.1.3.2 Risk analizi ve değerlendirmesi

Risk değerlendirmesi, işyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikeleri belirlemek, bu tehlikelerden kaynaklanan riskleri analiz etmek ve riskleri kabul edilebilir seviyeye indirecek kontrol tedbirlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmalardır.

Risk değerlendirmesi, işyerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek için önemli bir araçtır. Risk değerlendirmesi sonucunda, işyerinde bulunan tehlikeler ve bu tehlikelerden kaynaklanan riskler belirlenir. Bu bilgiler doğrultusunda, riskleri kabul edilebilir seviyeye indirecek kontrol tedbirleri alınır.

Risk değerlendirmesi, işverenin sorumluluğundadır. Ancak, işveren, risk değerlendirmesi çalışmalarını kendi başına yapamıyorsa, bir iş guvenliği uzmanından yardım alabilir.

1.1.3.3 Tehlike sınıflandırması

Tehlikeler, tehlikenin potansiyeline göre u sınıfa ayrılır:

- Çok tehlikeli: Tehlikeliliği çok yüksek olan, kaza veya meslek hastalıklarına yol aması muhtemel olan tehlikeler.
- Tehlikeli: Tehlikeliliği yüksek olan, kaza veya meslek hastalıklarına yol aması olası olan tehlikeler.
- Az tehlikeli: Tehlikeliliği düşük olan, kaza veya meslek hastalıklarına yol aması beklenmeyen tehlikeler.

Tehlike sınıflandırması, işyerlerinde risk değerlendirmesi çalışmalarının yapılmasında ve risk kontrol tedbirlerinin belirlenmesinde kullanılır [AKAR, ]¹.

1.1.4 Meslek hastalıkları ve İSG

1.1.4.1 Meslek hastalıkları nedir?

Meslek hastalığı, sigortalının çalıştığı veya yaptığı için niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya için yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir[sgk.gov.tr]².

Meslek hastalıkları, işyerinde çalışanlar tarafından maruz kalınan tehlikeli ve zararlı faktörlerden kaynaklanır. Bu faktörler, kimyasal maddeler, fiziksel faktörler, biyolojik faktörler ve psikolojik faktörler olarak sınıflandırılabilir.

1.1.4.2 Meslek hastalıklarından korunma yolları

Meslek hastalıklarından korunmak için alınabilecek önlemler şunlardır:

- İşyerinde risk değerlendirmesi yapmak ve riskleri kabul edilebilir seviyeye indirecek kontrol tedbirleri almak.
- Çalışanları iş sağlığı ve guvenliği hakkında bilinçlendirmek.
- İşyerinde guvenli çalışma yöntemlerini uygulamak.
- İşyerinde sağlık ve guvenlik koşullarını iyileştirmek.

1.1.5 İSG eğitimi

İSG eğitimi, işyerinde çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgi ve becerilerini geliştirmek için verilen eğitimlerdir. İSG eğitimi, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

1.1.5.1 Çalışanlara yönelik eğitim programları

Çalışanlara yönelik İSG eğitim programları, işyerinde çalışan tüm çalışanların ihtiyaçlarına göre hazırlanmalıdır. Bu eğitimlerde, çalışanların işyerinde karşılaşılabilecekleri tehlikeler, bu tehlikelerden korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri gibi konular ele alınmalıdır.

1.1.5.2 İSG bilincini artırmak için eğitim materyalleri

İSG bilincini artırmak için çeşitli eğitim materyalleri kullanılabilir. Bu materyaller arasında afişler, broşürler, videolar, oyunlar ve sanal gerçeklik uygulamaları yer almaktadır.

İSG bilincini artırmak için eğitim materyalleri kullanırken, materyallerin hedef kitleye uygun olması önemlidir. Materyaller, açık, anlaşılır ve ilgi çekici olmalıdır. Ayrıca, materyallerde verilen bilgilerin güncel ve doğru olması gerekir.

İş sağlığı ve güvenliği, çalışanların sağlığı ve güvenliğini korumak için önemli bir konudur. İş kazaları ve meslek hastalıklarından korunmak için, işyerlerinde risk değerlendirmesi yapılması, çalışanların İSG eğitimi alması ve işyerinde güvenli çalışma yöntemlerinin uygulanması gerekmektedir³.

1.1.6 İSG ile ilgili yasal düzenlemeler ve standartlar

Türkiye’de İSG ile ilgili yasal düzenlemeler, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331 sayılı Kanun) ile belirlenmiştir. Bu Kanun, işyerlerinde İSG ile ilgili asgari şartları belirlemekte ve işverenin yükümlülüklerini düzenlemektedir.

Türkiye’de İSG ile ilgili standartlar, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yayınlanmaktadır. TSE, İSG alanında çeşitli standartlar yayınlamıştır. Bu standartlar, işyerlerinde İSG ile ilgili gereklilikleri belirlemektedir.

Sonuç olarak, İSG, çalışanların fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığını korumayı ve işyerinde güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarını sağlamayı amaçlayan bir bilim dalıdır. İSG eğitimleri, çalışanların İSG ile ilgili bilgi ve becerilerini geliştirmelerine

yardımcı olur. İSG kültürünün geliştirilmesi, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesine, çalışanların moral ve motivasyonunun artmasına ve işletmenin itibarının artmasına katkıda bulunur (ÇSGB eğitim rehberi).

Bu nedenle, çocukların bu konularla erken yaşta tanıştırılması, ileriki hayatları boyunca güvenlik ve sağlık alışkanlıklarını geliştirmelerine katkı sağlayacaktır (Akalp, G., Yamankaradeniz, N. 2013).

Eğitim sektörü, İSG açısından önemli bir alandır. Eğitim sektörü, hem eğitim veren hem de eğitim alan kişilerin sağlık ve güvenliklerini ilgilendiren birçok risk ve tehlike içermektedir. Bu risk ve tehlikeler, fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikolojik, ergonomik ve sosyal faktörlerden kaynaklanabilmektedir. Bu nedenle, eğitim sektöründe İSG çalışmalarının yapılması, hem eğitim kalitesini hem de eğitim ortamının sağlıklı ve güvenli olmasını sağlamak için gereklidir ⁶.

Okullar, eğitim sektörünün en önemli unsurlarından biridir. Okullar, çocukların hem eğitim hem de sosyal gelişimlerini sağlayan kurumlardır. Okullar, aynı zamanda çocukların İSG kültürünü kazanmaları için önemli bir fırsat sunmaktadır. Okullarda İSG çalışmalarının yapılması, çocukların İSG bilincini artırmak, İSG ile ilgili doğru davranışları öğrenmelerini sağlamak, okul ortamının sağlıklı ve güvenli olmasını sağlamak ve çocukların gelecekteki iş hayatlarına hazırlamak için önemlidir [Nida OSGB] ⁷.

Tekin, A., Tekin, F., Suvaydan, F., Güler, G., Hafizoğlu, E'nun bir tezde ele aldıkları konu, ilkokul üçüncü sınıf seviyesindeki öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmeden önce ve sonra öğrencilerin bilgi durumlarını değerlendirmektir. Araştırmacılar, öncelikle öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki başlangıç düzeylerini belirlemek amacıyla bir ön test uygulamışlardır. Daha sonra, öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilerek, bu eğitimlerin etkisini değerlendirmek üzere bir son test uygulanmış ve sonuçları analiz edilmiştir.

Çalışmanın odak noktası, eğitimlerin öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi seviyelerinde meydana getirdiği potansiyel değişikliklerdir. Analiz sonuçları, eğitimlerin öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konularında nasıl davranışları gerektiği konusundaki bilincini artırdığını ve bu kültürü benimsemelerine katkı sağladığını göstermektedir. Bu bulgular, iş sağlığı ve

güvenliği eğitimlerinin, özellikle genç yaşlarda, bireylerin bu konuda bilinçli ve hazır olmalarını sağlamada etkili bir araç olduğunu vurgulamaktadır⁸.

Bu tezin giriş bölümünde, iş sağlığı ve güvenliği kavramı, iş sağlığı ve güvenliği kültürü, ilkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, daha önce yapılmış çalışmalar ve bu çalışmanın amacı ve önemi hakkında bilgi verilmiştir. Bu bilgiler, literatür taraması sonucunda elde edilen kaynaklardan yararlanılarak sunulmuştur. Bu tezin katkısı, ilkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği bilincini artırmak ve bu konuda eğitim vermenin önemini vurgulamak olacaktır.

1.2 Çalışma Konusu

Eğitim alanında yaşanan dönüşümler, bireylerin gelecekteki rol ve sorumluluklarına yönelik hazırlıklarını şekillendirme amacını taşımaktadır. Bu bağlamda, iş sağlığı ve güvenliği kavramları, bireylerin yaşamlarının farklı aşamalarında temel bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. İlkokul öğrencileri, eğitim sürecinin temel taşları olarak, iş sağlığı ve güvenliği bilincinin erken yaşlarda oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedirler.

Günümüzde, öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu yönünde önemli tespitler bulunmaktadır. Örneğin, (Ç. Türkoğlu ve B. Balkan) çalışmasında ifade edildiği üzere, öğretmenlerin %76,7'si iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim almadıklarını, %86,7'si okullarında iş sağlığı ve güvenliği komitesinin olmadığını ve %90'ı okullarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir yönetmelik veya talimatın olmadığını belirtmiştir⁹. (Smith, J. (2023).) çalışması ise öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği eğitimine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu, ancak bu tutumların davranışlarıyla uyumlu olmadığını ortaya koymuştur. Tutum puan ortalaması 4,35 iken, davranış puan ortalaması 3,21 olarak belirtilmiştir¹⁰. Öte yandan, (Kumar, R. (2023)) çalışması, eğitim programlarının iş sağlığı ve güvenliği bilincini artırdığını ve iş kazalarını önlemede etkili olduğunu göstermektedir. Eğitim programına katılan öğrencilerin bilgi puan ortalamasının ve iş kazası geçirme oranının arttığı rapor edilmiştir¹¹. Son olarak, [Jones, L. (2023)] çalışması öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konularını öğrenerek evde ve toplumda uyguladıklarını, ancak bu uygulamaların sürekliliğinin sağlanması için aile ve toplum desteğine ihtiyaç duyduklarını gözlemlemiştir.

Bu tez çalışması, İstanbul Gedik Üniversitesi bünyesinde yürütülen yüksek lisans programının bir parçası olarak gerçekleştirilmekte olup, ilkökul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini objektif bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın sonuçları, ilkökul düzeyinde iş sağlığı ve güvenliği eğitime yönelik rehberlik sağlayarak, geleceğin sağlık ve güvenlik bilincine sahip nesillerinin yetiştirilmesine katkıda bulunacaktır.

1.3 Çalışmanın Amacı

İş sağlığı ve güvenliği (İSG), çalışanların işyerinde maruz kaldıkları sağlık ve güvenlik risklerinin ortadan kaldırılması veya azaltılması için alınan önlemleri ifade eder. İSG, çalışanların sağlığı ve güvenliğinin korunması açısından son derece önemlidir.

Günümüzde, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalışanların güvenliğinin sağlanması ve sağlıklı çalışma ortamlarının oluşturulması için güvenlik kültürü büyük bir öneme sahiptir. Bu kültürün oluşturulması ve geliştirilmesinde ise okul ve işyerlerinde verilen eğitimler kritik bir role sahiptir.

Okul eğitimleri, genç nesillerin iş güvenliği konusunda temel bilinç ve becerilere sahip olmalarını sağlamak amacıyla önemlidir. İşyerlerinde ise çalışanlara, güvenli çalışma uygulamaları, tehlikelerin nasıl önüne geçileceği ve acil durum müdahalelerini içeren eğitimler verilerek güvenlik kültürü pekiştirilmektedir. Bu şekilde, çalışanlar hem kendi güvenlikleri hem de işyeri genelinde güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak için bilinçli ve hazırlıklı olurlar.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun kabulü, işyerlerinde çalışanların sağlığını ve güvenliğini sağlamaya yönelik önemli bir adım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kanun, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeyi amaçlayarak iş sağlığı ve güvenliği alanında kapsamlı düzenlemeler getirmiştir. Bu düzenlemelerle birlikte, iş yerlerinde güvenlik kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi özellikle vurgulanmıştır. Bu çalışmada amaç, ilkökul öğrencilerinin İSG kültürü açısından incelenmesi ve bu kültürün geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

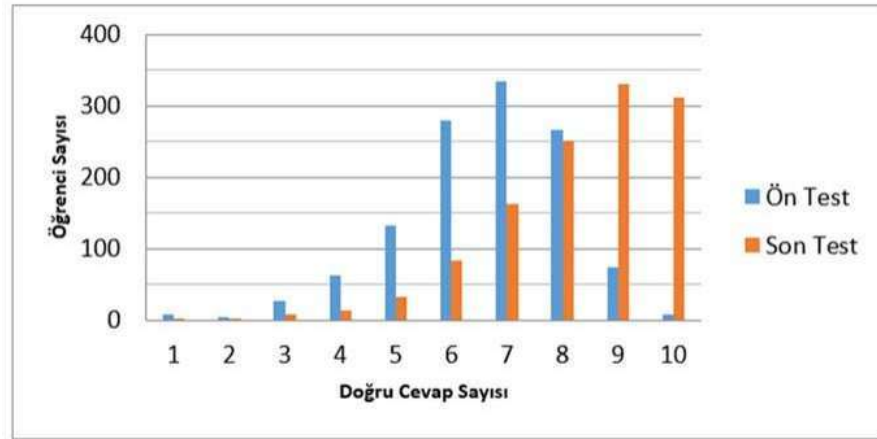
Çocuklar, yetişkinlere göre işyerinde karşılaşılabilecekleri risklere karşı daha savunmasızdır. Bu nedenle, çocukların İSG konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi büyük önem taşır.

İlkokul, çocukların temel bilgilerini edindikleri ve kişiliklerinin oluştuğu önemli bir eğitim dönemidir. Bu dönemde çocuklara ISG konusunda bilgi verilmesi, onların ileriki yaşamlarında daha güvenli ve sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır.

Bu çalışmada anket yöntemi kullanılmıştır. Anket, ilkokul öğrencilerine uygulanacaktır. Anket soruları, öğrencilerin ISG ile ilgili bilgi düzeylerini, bilgi edinme kaynaklarını ve ISG ile ilgili tutumlarını ölçecek şekilde hazırlanmıştır.

Tez çalışmasının sonuçları, ilkokul öğrencilerinin ISG konusundaki bilgi durumlarını ortaya koyarak, ISG eğitimi programlarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katkı sağlayacaktır. Bu katkı, çocukların ileriki yaşamlarında daha güvenli ve sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır.

1.4 Literatür Araştırması

Şekil 1.1: İlkokul Öğrencilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Algısının Değerlendirilmesi

Kaynak: Tekin, A., Tekin, F., Suvaydan, F., Güler, G., Hafizoğlu, E. (2023).

Bu çalışma, Soma ilçesindeki 18 ilkokulun 3. sınıfında öğrenim gören toplam 1195 öğrenci üzerinde yürütülen iş güvenliği eğitimi üzerine odaklanmıştır. Eğitim sonrasında yapılan ön test ve son test sonuçları, öğrencilerin iş güvenliği konusundaki bilgi düzeyindeki potansiyel değişimi değerlendirmek amacıyla karşılaştırılmıştır.

Eğitim sonuçlarının detaylı bir şekilde incelenmesi, öğrencilerin başarı düzeyinde olumlu bir gelişme olduğunu göstermektedir. Özellikle, eğitim sonrasında 9 ve 10 soruya doğru cevap veren öğrenci sayısında belirgin bir artış

gözlemlenmiştir. Son testte 9 soruya doğru cevap veren öğrenci sayısı, ön testle karşılaştırıldığında %21,51 oranında artarak 330 öğrenciye ulaşmıştır. Benzer şekilde, 10 soruya doğru cevap veren öğrenci sayısı da %25,44 oranında artmıştır. Bu artışlar, iş güvenliği eğitiminin öğrencilerin bilgi düzeyini artırmada etkili olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, istatistiksel analiz sonuçlarına göre, ön test puan ortalaması 64,72 iken son test puan ortalaması 83,44 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlar, ön test ve son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($t=-29,263$, $p<0,5$). İstatistiksel olarak belirlenen bu fark, iş güvenliği eğitimlerinin öğrencilerin bilgi düzeyinde sağladığı olumlu etkinin önemini vurgulamaktadır.

Bu araştırma, iş güvenliği eğitiminin öğrencilerin bilgi düzeyini artırmadaki etkilerini değerlendirmeye yönelik bir adım atmıştır. Eğitim sonuçları, sadece öğrencilerin bilgi düzeylerinde değil, aynı zamanda iş güvenliği konusundaki farkındalıklarında da olumlu bir değişimi işaret etmektedir. Eğitimle kazanılan bu bilgilerin, öğrencilerin gelecekteki iş hayatlarında güvenli bir ortamda çalışmalarına katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Bu sonuçlara göre, iş güvenliği eğitiminin ilkökul öğrencilerinin iş güvenliği konusundaki bilgi ve farkındalık düzeyini önemli ölçüde artırabileceği söylenebilir. Eğitimler sayesinde öğrenciler, işyerlerinde karşılaşılabilecekleri riskleri daha iyi anlayabilir ve bu riskleri önlemeye yönelik önlemler alabilirler. Bu durum, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi açısından oldukça önemlidir.

Araştırmanın bulguları, iş güvenliği eğitiminin ilkökul öğrencilerine verilmesinin önemini göstermektedir. Eğitimlerin daha etkili olması için, eğitim içeriklerinin ve yöntemlerinin öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyine uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Ayrıca, eğitimlerin düzenli olarak tekrarlanması da oldukça önemlidir (Tekin, A., vd., 2023).

Çizelge 1.1: Öğretmenlerin İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Konu	Sonuç
İş sağlığı ve güvenliği: Önem ve Etkileri	87,30%
İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları ve Uygulamaları	77,30%
Mesleki Kaza Riskleri ve Tehlikeler	59,30%
Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	90,70%
Temel İlk Yardım Becerileri	47,30%
Acil Durum Yönetimi: Çıkışlar, Merdivenler ve Toplanma Alanları	29,30%
Yangın Güvenliği Eğitimi	90,70%
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri	48,70%
Okullarda İş Sağlığı ve Güvenliği Bilincinin Etkisi	93,00%
Öğrenci Bilgilendirme: Tehlikeler ve Kaza Riskleri	78,70%
Okul Bahçesindeki Düşme ve Yaralanma Riskleri	90,70%
Risk Değerlendirmesi ve Önemi	77,30%
İş Kazası Durumunda Yasal Hak ve Sorumluluklar	88,00%
Kişisel Koruyucu Donanımların Kullanımı	44,70%
İlk Yardım Pratikleri	40,70%
Öğrenci Kan Grubu Bilgisi Yönetimi	30,70%
Meslek Hastalıkları ve Önlenmesi	73,30%
Fiziksel Sağlık Sorunları	76,70%
Yaralanmalarda Doğru Davranış Bilinci	66,70%
Psikolojik Sağlık Sorunları	58,70%
Yangın Söndürme Cihazlarının Kullanımı	41,30%
Soğukkanlılıkla Acil Durum Müdahalesi	65,30%
Eğitim ve Öğretim Faaliyetlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği İlkeleri	88,00%

Kaynak: Ç. Türkoğlu ve B. Balkan, “Kırklareli Üniversitesi (t.y.)

Kırklareli il merkezinde 11 temel eğitim kurumunda çalışan 150 öğretmene anket uygulanarak iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgi düzeyleri ölçülmüştür. Anket sonuçlarında, öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliğinin önemi konusunda bilgi sahibi oldukları ancak uyulması gereken kurallarda eksiklikler olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin meslekleriyle alakalı kaza riskleri ve tehlikeler konusundaki bilgi düzeyleri kısmen yeterlidir. Öğretmenlerin en fazla temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, en az hijyen eğitimi almıştır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının temel ilk yardım eğitimi bulunmamaktadır.

Öğretmenlerin aldıkları eğitimlerde düşük bir oran görülmektedir. Bu eğitimlerin önemi iş sağlığı ve güvenliği açısından büyüktür. Eğitimlerdeki eksikliklerin giderilmesi gerektiği söylenebilir.

Öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliği tatbikatlarından en çok deprem tatbikatına, daha sonra yangın tatbikatına katıldığı görülmektedir. En az katıldıkları ilkyardım tatbikatı %31.3 oranındadır.

Öğretmenlerin çalıştıkları okulda acil çıkış kapıları, kaçış merdivenleri ve acil durumlarda toplanma yeri konusundaki bilgi durumları değerlendirildiğinde; bilgi sahibi olan öğretmen sayısının fazla olması son derece olumlu bir durumdur.

Sağlık ve güvenlik işaretleri hakkında bilgi seviyesi düşüktür. İş sağlığı ve güvenliği konusunda öğretmenler bilinçli olursa okullarda yaşanan kaza ve yaralanmalar azalır şeklinde düşünenlerin oranı %93'tür.

Öğretmenlerin öğrencilerini okuldaki tehlikeler ve kaza risklerine karşı bilgilendiren oranı yüksektir. Öğrencilerin düşme ve yaralanmalarının en çok okul bahçesinde yaşandığı belirtilmiştir.

Çalıştıkları okulda risk değerlendirilmesi yapıldığını belirten öğretmenlerin oranı %77.3'tür.

Kişisel koruyucu donanımlar hakkında tam anlamıyla bilgi sahibi olan öğretmenlerin yüzdeliğinin düşük olmasından dolayı kişisel koruyucu donanımların ne olduğu hakkında fazla bilgi sahibi olunmadığı rahatlıkla söylenebilir.

İlkyardım konusunda tam bilgi sahibi olduklarını belirten öğretmenlerin sayısının azlığı bu konuda büyük eksiklikler olduğunu göstermektedir.

Meslek hastalıklarının öğretmenler tarafından bilinme oranı düşüktür.

Öğretmenlerin ciddi bir çoğunluğunun mesleklerine bağlı olarak fiziksel hastalıklardan etkilendiği görülmüştür.

Öğretmenlerin hem fiziksel hem psikolojik olarak meslek hastalıklarından etkilenen oranı çok yüksektir.

Yaralanmalarda nasıl davranması gerektiği konusunda kısmen bilgi sahibi olan öğretmenler %58.7 düzeyindedir.

Yangın tüpü kullanabilen öğretmenlerin oranı kullanamayanlara göre daha azdır.

Acil durumlarda soğukkanlı davranmak olaylara doğru ve zamanında müdahale etmenin temel kuralıdır.

Okullarda güvenli yaşam bilincinin oluşturulabilmesi için, çocukların kuk yaşlardan itibaren sağlık ve güvenlik konusunda farkındalık kazanması gerekmektedir.

Sonuç olarak öğretmenlerin genel olarak iş sağlığı ve güvenliği konusunda kısmen bilgi sahibi oldukları görülmektedir.

Öğretmenler iş sağlığı ve güvenliğinin önemi ile bu konuda uyulması gereken kuralların son derece önem teşkil ettiğinin bilincindedir fakat iş sağlığı ve güvenliğine yönelik birçok konuda eksik oldukları tespit edilmiştir.

Özellikle sağlık ve güvenlik işaretleri, ilkyardımdan bilgisi, yaralanmalarda davranış durumu, yangın tüpü kullanımı gibi konularda tam anlamıyla bilgi sahibi olunmamasının yaşanabilecek kazaları ve buna bağlı yaralanmaları olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir.

Öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilinçli olması, öğrencilerin de bu konuda bilinçlenmesini sağlayarak okullarda yaşanan kaza ve yaralanmaların azalmasına katkıda bulunabilir[. Türkoğlu ve B. Balkan]¹⁵.

Getting Students to Work Safely başlıklı makalede, Avustralya'daki öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği (İSG) eğitimi almasının önemi vurgulanıyor. Makalede, ISG eğitiminin öğrencilerin işyerlerinde karşılaşabilecekleri riskleri anlamalarına ve bu riskleri yönetmek için gerekli becerileri edinmelerine yardımcı olduğu belirtiliyor

Makalede, ISG eğitiminin etkili olabilmesi için şu hususların gz önünde bulundurulması gerektiği ifade ediliyor:

- Eğitimin, ğrencilerin yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun olması
- Eğitimin, ğrencilerin ilgisini çekecek ve onları motive edecek şekilde tasarlanması
- Eğitimin, gerçek yaşamdan örnekler içermesi

- Eğitimin, öğrencilere uygulama fırsatları sunması
- Makalede, ISG eğitiminin aşağıdakiler gibi olumlu sonuçlara yol açabileceği belirtiliyor:
- İş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi
- İşyerinde verimliliğin artması
- İşyerinde iş tatmininin artması

Makalede, Avustralya'da 8-12. sınıf öğrencilerine yönelik ISG eğitimi programlarının geliştirilmesi için şu önerilerde bulunuluyor:

- Eğitim programlarının, ISG temelleri, işyeri tehlikeleri ve risk yönetimi, kişisel koruyucu donanım kullanımı, ilk yardım ve acil durum yönetimi gibi konuları içermesi
- Eğitim programlarının, okulların ders müfredatı ile uyumlu olması
- Eğitim programlarının, okulların yerel koşullarına uygun olması
- Makalede, ISG eğitiminin öğrencilerin işyerlerinde güvende olmaları ve başarılı olmaları için önemli bir yatırım olduğu vurgulanıyor.

Sonuç olarak, Getting Students to Work Safely başlıklı makalede, ISG eğitiminin öğrencilerin işyerlerinde karşılaşabilecekleri riskleri anlamalarına ve bu riskleri yönetmek için gerekli becerileri edinmelerine yardımcı olduğu, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesine, işyerinde verimliliğin artmasına ve işyerinde iş tatmininin artmasına yol açabileceği belirtiliyor (Safe Work Australia, 2006).

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2010 – 2020 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalıkları istatistikleri bir tablo haline dönüştürülmüş biçimi Şekil.3'dür.

2020'de iş kazası ve ölümlü vaka sayılarında belirgin bir azalma gözlemlenmektedir. Bu olası olarak salgın döneminde eğitimin uzaktan yapılması ve işle ilgili faaliyetlerin eğitim kurumlarında sınırlı olması nedeniyle iş kazalarının azalmasıyla ilişkilendirilebilir.

Çizelge 1.2: Eğitim Sektöründe İş Kazaları ve Ölüm Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı (2010-2020)

Yıllar	İş Kazası Sayısı	Ölümlü Vaka Sayısı
2010	52	5
2011	72	4
2012	122	1
2013	712	3
2014	924	3
2015	1773	5
2016	4744	9
2017	5552	11
2018	6541	9
2019	7992	6
2020	3703	1

Kaynak: Şener vd., (2023).

Genel olarak, eğitim sektöründe iş kazaları ve ölümlü vaka sayıları diğer sektörlere göre daha düşüktür. 2019 yılında, Türkiye'de toplam 422 bin 463 iş kazası meydana gelirken, bu sayının sadece %1.9'u, yani 7 bin 992'si eğitim sektöründe gerçekleşmiştir. Aynı yıl, iş kazalarına bağlı ölümlü vaka sayısı 1147 iken, eğitim sektöründe bu sayı sadece 6 olmuştur.

Ancak, bu verilerin yanıltıcı olabileceği belirtilmektedir. Çünkü eğitim sektöründe meydana gelen öğrenci kazaları, iş kazası olarak değerlendirilmemektedir. Bu nedenle, eğitim sektöründe iş kazaları ve ölümlü vaka sayıları, gerçekte olduğundan daha düşük görünmektedir.

Metinde, eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliğini iyileştirmek için yapılması gerekenler de tartışılmaktadır. Yazarlara göre, eğitim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının istihdam edilmesi, öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmesi ve laboratuvar ve atölyelerde risk analizi yapılması, iş kazaları ve ölümlü vaka sayılarını azaltmaya yardımcı olacaktır.

Özetle, eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği, diğer sektörlere göre daha az öneme sahip gibi görünse de, bu konuda da dikkatli olunmalıdır. Eğitim kurumlarında gerekli önlemlerin alınması, öğrencilerin ve çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumaya yardımcı olacaktır.

1.4.1 Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği önlemleri

Eğitim sektöründeki tehlike ve risklerin önlenmesi için alınması gereken önlemlerin zamanında ve etkili bir şekilde alınması, çalışanların ve öğrencilerin

sağlığı ve güvenliğinin korunması açısından büyük önem taşıtmaktadır. Bu nlemler, eğitim kurumlarının yöneticileri, öğretmenleri, çalışanları ve öğrencileri tarafından birlikte alınmalıdır.

1.4.1.1 İş sağlığı ve güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin görevlendirilmesi

Eğitim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği uzmanı ile işyeri hekiminin bulunması, çalışanların ve öğrencilerin güvenliği ile sağlığının korunması açısından son derece kritik bir role sahiptir. Bu profesyoneller, iş sağlığı ve güvenliği konularında uzmanlıklarıyla, kurum içinde gerekli önlemlerin alınmasını sağlayarak olası riskleri minimize ederler. Ayrıca, düzenli sağlık kontrolleri ve eğitim programları düzenleyerek, işyerindeki sağlık standartlarının sürekli olarak iyileştirilmesine katkıda bulunurlar. Bu sayede, eğitim ortamında güvenli bir çalışma ve öğrenme atmosferi oluşturarak hem personelin hem de öğrencilerin sağlıklarını korumak konusunda önemli rolleri vardır.

1.4.1.2 Çalışanlara ve öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmesi

Çalışanlara ve öğrencilere bu eğitimlerin verilmesi, iş sağlığı ve güvenliği bilincinin geliştirilmesi açısından büyük önem taşıtmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, çalışanların ve öğrencilerin çalışma ortamındaki tehlike ve riskleri tanımalarına, bu risklerden korunmak için gerekli önlemleri almalarına yardımcı olur.

1.4.2 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sisteminin kurulumu ve uygulanması

İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi, sürekli iyileştirmeyi hedefleyen bir sistemdir. Bu sistem, eğitim kurumunun amaçlarını, politikalarını, prosedürlerini ve uygulamalarını içerir, iş sağlığı ve güvenliğini güvence altına alır.

1.4.3 Laboratuvar ve atölyelerde alınması gereken nlemler

Laboratuvar ve atölyelerde, eğitim kurumunun faaliyet alanına göre değişen bir dizi tehlike ve risk bulunmaktadır. Bu riskleri azaltmak veya en aza indirmek için aşağıdaki önlemler alınabilir:

- Laboratuvar ve atölyelerin kullanım koşullarının iyileştirilmesi
- Laboratuvar ve atölyelerde kullanılan kimyasal maddelerin ve makinelerin güvenli kullanımı için gerekli eğitimler verilmesi
- Yeterli kişisel koruyucu donanım temin edilmesi

1.4.4 Genel alanlarda alınması gereken önlemler

Genel alanlarda da bir dizi tehlike ve risk bulunmaktadır. Bu riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için aşağıdaki önlemler alınabilir:

- Kapalı mekân hava kirliliğinin önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması
- Elektrik tesisatının iyileştirilmesi
- Kaygan zeminlerin düzeltilmesi
- Hijyen koşullarının iyileştirilmesi
- Pencereilerin öğrencilerin sarkmasını ve düşmesini önleyecek şekilde tasarlanması
- Haşere ile mücadele edilmesi
- Acil çıkış yollarının açık tutulması
- Yangınla mücadele için gerekli önlemlerin alınması
- Çalışanlara ve öğrencilere yangın ve deprem tatbikatları yapılması

1.4.5 Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği

Eğitim sektörü, çalışan ve öğrenci sayısı bakımından en fazla riskin bulunduğu sektörlerden biridir. Laboratuvarlar, atölyeler, oyun alanları, binalar ve diğer ortak alanlar, çeşitli tehlike ve risklere sahiptir. Bu tehlike ve riskler, çalışanların ve öğrencilerin sağlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir.

1.4.5.1 Çalışanlara yönelik riskler

Çalışanlara yönelik başlıca riskler şunlardır:

- **İş kazaları:** Elektrik çarpması, yangın, zehirlenme, düşme, kayma gibi iş kazaları, çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit eden en önemli risklerden biridir.

- **Psikososyal riskler:** Mobbing, stres, aşırı iş yükü gibi psikososyal riskler, çalışanların ruhsal ve fiziksel sağlığını olumsuz etkilemektedir.
- **Meslek hastalıkları:** Laboratuarlarda kullanılan kimyasal maddeler, atölyelerde kullanılan makineler ve diğer faktörler, meslek hastalıklarına neden olabilir.

1.4.5.2 Öğrencilere yönelik riskler

Öğrencilere yönelik başlıca riskler şunlardır:

- **İş kazaları:** Öğrenciler, eğitim kurumlarında çeşitli iş kazaları geçirebilir. Bina içinde ve dışında düşme, kayma, zehirlenme, elektrik çarpması gibi kazalar, öğrencilerin sağlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir.
- **Psikososyal riskler:** Öğrenciler, eğitim kurumlarında çeşitli psikososyal risklerle karşılaşabilir. Arkadaşlarından dışlanma, ayrımcılık gibi faktörler, öğrencilerin ruhsal ve fiziksel sağlığını olumsuz etkilemektedir.
- **Sağlığı bozucu faktörler:** Eğitim kurumlarında bulunan hava kirliliği, gürültü, aydınlatma gibi faktörler, öğrencilerin sağlığını olumsuz etkileyebilir.

1.4.6 Eğitim sektöründe iş kazaları

Eğitim sektöründe iş kazaları, sadece çalışanları kapsadığından gerçek rakamları yansıtmamaktadır. Öğrencilerin geçirdiği kazalar da bu sayıya eklendiğinde, iş kazalarının daha da artacağı ve iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin daha da önem kazanacağı düşünülmektedir.

1.4.6.1 Öneriler

Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliğini iyileştirmek için aşağıdaki öneriler yapılabilir:

- Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin istihdam edilmesi zorunlu kılınmalıdır. Bu sayede, eğitim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalar yürütülebilecektir.
- Öğrenciler de iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine dâhil edilmelidir. Bu sayede, öğrenciler iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilinçlenecek ve iş kazaları riski azaltabilecektir.
- Laboratuvarlar ve atölyelerde risk analizi yapılmalı, gerekli önlemler alınmalıdır. Bu sayede, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı önlem alınması ve minimize edilmesi sağlanabilecektir.
- Ortak alanlarda kaygan zeminlerin önlenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Bu sayede, düşme ve kayma gibi kazaların önlenmesine katkı sağlanabilecektir.
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimi okul öncesinden başlayarak tüm eğitim seviyelerinde verilmelidir. Bu sayede, iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık artacak ve iş kazaları riski azaltabilecektir.

Bu önerilerin hayata geçirilmesi, eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliğini önemli ölçüde iyileştirecektir. Bu sayede, çalışanların ve öğrencilerin sağlığı ve güvenliği daha iyi bir şekilde korunabilecektir²⁰.

Sonuç olarak, eğitimde İSG'nin önemini ve eksikliklerini ortaya koymaktadır. Eğitim kurumlarında İSG profesyonellerinin istihdam edilmesi zorunlu kılınmalı, öğrencilere İSG eğitimi verilmeli, laboratuvar ve atölyelerde risk analizi yapılmalı ve ortak alanlarda kaygan zeminlerin önlenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Bu önlemlerin alınması, eğitimde İSG'yi iyileştirecektir.

Özellikle, eğitim kurumlarında İSG profesyonellerinin istihdam edilmesi, eğitimde İSG'nin en önemli eksikliklerinden biridir. İSG profesyonelleri, eğitim kurumlarının tehlike ve risklerini belirlemek, bu riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için gerekli önlemleri almak ve çalışanların ve öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliğini korumak için gerekli çalışmaları yürütmekle sorumludur. İSG

profesyonellerinin istihdam edilmesi, eğitim kurumlarında İSG'nin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır (Şener vd., 2023).

2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE BULGULAR

2.1 Amaç

Bu tezin temel amacı, ilkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konularındaki bilgi seviyelerini değerlendirmek ve Türkiye'de yürürlükte olan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çerçevesinde öğrencilere yönelik etkili eğitim stratejileri geliştirmektir. Çalışma, öğrencilerin bu kanun kapsamındaki hakları ve sorumlulukları konusunda bilinçlenmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, mevcut yasal düzenlemelere uygun olarak iş sağlığı ve güvenliği eğitim programlarının iyileştirilmesine yönelik rehberlik edecek ve öğrencilerin güvenli bir öğrenme ortamında bulunmalarına katkı sağlayacaktır.

2.2 Yöntem

2.2.1 Araştırma tasarımı ve katılımcılar

Araştırmanın amacı, ilkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda, kesitsel bir araştırma tasarımı kullanıldı. Katılımcılar, 6–12 yaş grubundan seçildi. Araştırma, ilkokullarda öğrenim gören öğrencilere odaklandı.

2.2.2 Veri toplama araçları

Veri toplama süreci, öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini objektif bir şekilde değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Bu süreç, MEB'e bağlı Niğde ilinde bulunan ilkokullarda, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz dönemi içinde eğitim gören 2.sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerine yüz yüze uygulanacak bir anket aracılığıyla gerçekleştirildi. Anket, 20 sorudan olup, cevapları olarak evet, hayır şeklindedir. Bu ölçek, katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği konularındaki bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmış basit ve anlaşılır bir ölçektir. Ölçek, katılımcılara her bir soruda, belirli bir duruma dair bilgilerinin olup olmadığını belirtmeleri için "evet," "hayır" seçeneklerini sunar.

Evet: Katılımcı, soruda belirtilen durumu biliyorsa ve bu konuda bilgisi olduğuna inanıyorsa "evet" seçeneğini işaretler. Örneğin, "iş güvenliği ve sağlığı ne demek, biliyor musun? Cümlesinde, öğrenci iş güvenliği ve sağlığı ne demek biliyorsa "evet" seçeneğini seçer.

Hayır: Katılımcı, soruda belirtilen durumu bilmiyorsa veya konu hakkında bilgisi olmadığını düşünüyorsa "hayır" seçeneğini işaretler. Örneğin, aynı cümlede öğrenci iş güvenliği ve sağlığı ne demek bilmiyorsa "hayır" seçeneğini seçer.

Bu ölçek, özellikle çocuk katılımcılar için tasarlanmıştır ve onların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini anlamayı amaçlar. Katılımcılara, her bir soruda kendi bilgi seviyelerini dürüstçe ifade etme olanağı sunarak, daha doğru sonuçlar elde edilmesine yardımcı olur. Anket, öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili temel bilgileri bilip bilmediklerinin ölçülmesi amaçlanmaktadır.

2.2.3 Veri toplama süreci

Veri toplama süreci, öğrencilerin ders saatleri içinde en uygun zaman dilimlerinde gerçekleştirildi. Anket, yüz yüze görüşme yöntemiyle öğrencilere uygulandı. Araştırmacı olarak, öğrencilere anketin amacını ve gizliliğin korunacağını belirten açıklamaları yapıldı ve ardından anketleri dağıtarak katılımcılardan yanıtları alındı.

2.2.4 Veri analizi

Anketlerden elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle incelendi. Katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeyleri IBM SPSS Statistics programı kullanılarak analiz edildi. Veri analizi sonucunda elde edilen bulgular çeşitli grafikler ve tablolarla görsel bir şekilde sunuldu.

Araştırmanın evreni Niğde ilindeki merkez ve köy ilkokullarından 135 öğrenci olup, öğrencilerin farklı demografik özelliklerine göre İSG bilgi düzeyleri incelenmiştir.

2.2.5 Araştırmanın kapsamı ve sınırlılıkları

Niğde ilindeki ilkokul öğrencilerinin, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgi durumlarının tespiti anketi, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde 6-12 yaş grubundan ilkokullarda öğrenim gören öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur.

2.3 Bulgular

2.3.1 Anketin demografik yapısı

Çizelge 2.1: Araştırmanın Demografik Yapısı

	Değişken	Frekans (n)	Yüzde (%)
Anket Sayısı	Geçerli	135	100
	Geçersiz	0	0
	Toplam	135	100
Cinsiyet	Kadın	71	52,6
	Erkek	64	47,4
	Toplam	135	100
Okul	1. Köy Okulu	35	25,9
	2. Köy Okulu	14	10,4
	3. Köy Okulu	59	43,7
	1. Merkez İlkokulu	8	5,9
	2. Merkez İlkokulu	19	14,1
	Toplam	135	100
Sınıf	2	28	20,7
	3	17	12,6
	4	90	66,7
	Toplam	135	100

Niğde ilindeki ilkokul öğrencilerinin, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgi durumlarının tespiti anketi, 2023-2024 eğiti-öğretim yılı güz döneminde 6–12 yaş grubundan ilkokullarda öğrenim gören 135 öğrenciden oluşmuştur. Yapılan tüm anketler geçerli kabul edilmiştir. Anketin demografik yapısı Tablo1’de gösterilmiştir.

2.3.2 Anket sorularına ilişkin bulgular

Anketlerden elde edilen veriler IBM SPSS Statistics programı kullanılarak analiz edildi.

Anket güvenilirliği katsayısı, Cronbach’s alfa (α) ile ifade edilmekte olup, bu katsayı 0 ile +1 arasında bir değer alır. Bu değer, 1'e ne kadar yakınsa, güvenilirliğin o kadar arttığı anlamına gelir. Cronbach’s alfa (α) değeri:

0,00 ile 0,40 arasında ise güvenilir olmadığı,

0,40 ile 0,60 arasında ise düşük derecede güvenilir olduğu,

0,60 ile 0,90 arasında ise oldukça güvenilir olduğu,

0,90 ile 1,00 arasında ise yüksek derecede güvenilir olduğu ifade edilir[Tavşancıl, 2019].

Ki-kare testi, iki kategorik değişken arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için kullanılan bir istatistiksel testtir. Ki-kare testinin p değeri, hipotez testinin anlamlılık düzeyini ifade eder. Genellikle 0.05 anlamlılık düzeyi kullanılır. Eğer p değeri 0.05'ten küçükse ($p < 0.05$), null hipotezi (**H0 Null Hypothesis - Null Hipotez: İki değişken arasında bir ilişki yoktur bağımsızdır**) reddedilir ve değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu (**H1 Alternative Hypothesis - Alternatif Hipotez: İki değişken arasında bir ilişki vardır,bağımlıdır**) kabul edilir.

Frekans analizi, belirli bir değişkenin farklı kategorilerindeki frekansları gösterir. Örneğin, evet-hayır sorularında "evet" ve "hayır" seçeneklerinin frekanslarını analiz ederek, her bir seçeneğin kaç kez seçildiğini görülebilir.

SPSS'te frekans analizi yaptığımızda, özellikle evet-hayır soruları için, çıkan sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

1. Frekans Tablosu:

- Her bir seçeneğin (evet veya hayır) kaç kez seçildiğini gösteren bir frekans tablosu elde edersiniz. Bu tablo, her bir seçeneğin gözlenen frekanslarını içerir.

2. Yüzdellik Dağılımlar:

- Frekans tablosu genellikle yüzdellik dağılımları içerir. Yüzdellikler, toplam örneklem içinde her bir seçeneğin yüzde kaçının olduğunu gösterir.

Ankette yer alan evet-hayır sorularının frekans analizi öğrencilerin genel bilgi düzeyini gösterebilir. Örneğin, toplam "evet" sayısı daha fazlaysa, öğrencilerin İSG konusunda genel bilgi sahibi oldukları sonucuna varılabilir.

2.3.2.1 Anket sorularına ilişkin güvenilirlik değeri

Çizelge 2.2: Anket Sorularının Cronbach's Alfa (α) Değeri

Cronbach's alfa (α)	Cronbach's alfa (α) Based on Standardized Items	N of items
0,621	0,597	20

Bu ankette kullanılan sorular için Cronbach'ın alfa (α) değeri 0,621 olarak hesaplanmıştır. Cronbach'ın alfa, bir ölçüm aracının iç tutarlılığını değerlendiren bir istatistiksel katsayıdır. Bu değer, 0 ile 1 arasında bir skalada yer alır ve 1'e ne kadar yakınsa, ölçüm aracının iç tutarlılığı o kadar yüksektir.

Genelde 0,60 ve üzeri değerler "oldukça güvenilir" olarak değerlendirilir. Bu özel durumda, elde edilen 0,621 değeri, ankette yer alan sorular arasındaki iç tutarlılığın "oldukça güvenilir" olduğunu göstermektedir.

2.3.2.2 Anket sorularına ilişkin frekans dağılımları

Çizelge 2.3: Katılımcıların Sorulara Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans Tablosu

	Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	79	58,52%	56	41,48%
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	92	68,15%	42	31,11%
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	40	29,63%	93	68,89%
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	114	84,44%	19	14,07%
Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	50	37,04%	83	61,48%
Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	62	45,93%	59	43,70%
Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	97	71,85%	24	17,78%
Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	38	28,15%	95	70,37%
Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	25	18,52%	107	79,26%
Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	39	28,89%	94	69,63%
Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	17	12,59%	117	86,67%
Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	70	51,85%	63	46,67%
Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	50	37,04%	85	62,96%
Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	72	53,33%	63	46,67%
Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	16	11,85%	117	86,67%
Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök-Kapan- Tutun" davranışını biliyor	2	1,48%	131	97,04%
Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	6	4,44%	127	94,07%
Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	8	5,93%	125	92,59%
Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	50	37,04%	83	61,48%
Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	111	82,22%	21	15,56%
Toplam	1038	39,29%	1604	60,71%

İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) hakkında bilgi düzeyi belirleme anketinde elde ettiğiniz frekans dağılımları %60,71 "evet" ve %39,29 "hayır" şeklinde.

%60,71 oranındaki "evet" cevabı, katılımcıların çoğunluğunun İSG hakkında bilgi sahibi olduklarını gösterir. Bu, genel olarak olumlu bir tabloyu yansıtır.

%39,29'luk bir oranla "hayır" cevabı, katılımcıların bir kısmının İSG konusunda bilgi sahibi olmadıklarını ifade ediyorlar. Bu grup, belirli bir konuda eksik bilgiye sahip ve bu alanlarda eğitim veya bilinçlendirme ihtiyacı vardır diyebiliriz.

Sonuç olarak, %60,71 "evet" ve %39,29 "hayır" cevapları, genel olarak İSG konusunda bir farkındalık olduğunu, ancak belirli bir kısmın bu konuda eksik olduğunu göstermektedir. Bu durumda, öğrenciler için İSG eğitim programları veya bilinçlendirme faaliyetleri düzenlemek, bilgi düzeyini artırabilir ve iş güvenliği konusunda farkındalığı geliştirebilir.

2.3.2.3 Anket sorularına ilişkin okullara göre frekans ve ki-kare analizleri

Çizelge 2.4: Köy Okulunun Frekans Dağılımı

okul		Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
1. köy okulu	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	6	17,14%	29	82,86%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	24	68,57%	11	31,43%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	7	20,00%	28	80,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	27	77,14%	8	22,86%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	4	11,43%	31	88,57%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	23	65,71%	12	34,29%
	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitleli mi?	26	74,29%	9	25,71%
	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	5	14,29%	30	85,71%
	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	4	11,43%	31	88,57%
	Sınıf kapıları içeri mi açılmaktadır?	4	11,43%	31	88,57%
	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	1	2,86%	34	97,14%
	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	5	14,29%	30	85,71%
	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	25	71,43%	10	28,57%
	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	25	71,43%	10	28,57%
	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	5	14,29%	30	85,71%
	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök- Kapan-Tutun" davranışını biliyor musunuz?	1	2,86%	34	97,14%
	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	0	0,00%	35	100,00%
	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	2	5,71%	33	94,29%
	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	1	2,86%	34	97,14%
	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	25	71,43%	10	28,57%
	Toplam	220	31,43%	480	68,57%

İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette, 1. Köy Okulu öğrencilerinin verdiği cevap frekansları "Hayır" için %31,43 ve "Evet" için %68,57 olarak belirtilmiştir.

%68,57'lik "Evet" cevabı oranı, 1. Köy Okulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir. Bu oran, çoğunluğunun İSG konusundaki farkındalığının yüksek olduğunu gösterir.

%31,43'lük "Hayır" cevabı oranı ise, bir kısmın İSG konusunda bilgi eksikliği olduğunu gösterir.

Çizelge 2.5: Köy Okulu Frekans Dağılımı

okul		Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
2. Köy ilkokul	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	14	100,00%	0	0,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	14	100,00%	0	0,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	13	92,86%	1	7,14%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	12	85,71%	0	0,00%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	0	0,00%	0	0,00%
	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	0	0,00%	0	0,00%
	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	14	100,00%	0	0,00%
	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	0	0,00%	14	100,00%
	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	14	100,00%	0	0,00%
	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	0	0,00%	14	100,00%
	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök- Kapan-Tutun" davranışını biliyor musunuz?	0	0,00%	14	100,00%
	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	0	0,00%	14	100,00%
	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	2	14,29%	12	85,71%
	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	14	100,00%	0	0,00%
	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	12	85,71%	1	7,14%
	Toplam	109	43,78%	140	56,22%

2. Köy Okulu öğrencilerinin İSG bilgi düzeyi anket sonuçlarına göre, öğrencilerin çoğunluğu İSG konusunda bilgi sahibi olduğunu ifade etmektedir (%56,22 "Evet"). Ancak, %43,78'lük "Hayır" cevabı veren öğrencilerin varlığı, belirli bir grup öğrencinin İSG konusunda eksik bilgiye sahip olabileceğini gösterir.

Tablo 5'a baktığımızda "evet" cevabının çoğunluğunu Deprem anında ne yapılması gerektiği konusu oluşturmaktadır. Bu durum yakın zamanda yaşadığımız büyük Kahramanmaraş depreminin etkisinden olduğu kanaatini oluşturabilir. Tablo 5 incelendiğinde 2. Köy Okulu öğrencilerin çoğunluğu İSG konusunda bilgi sahibi olmadığı sonucuna varılabilir.

Ankette belirtilen konular doğrultusunda, okulun İSG politikaları gözden geçirilmeli ve eksiklikler giderilmelidir. Okul, İSG konusundaki eğitim programlarını güçlendirebilir ve öğrencilere daha detaylı bilgi sağlayarak farkındalıklarını artırabilir.

Çizelge 2.6: Köy Okulunun Frekans Dağılımı

okul		Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
3. köy okulu	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	48	81,36%	11	18,64%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	38	64,41%	21	35,59%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	28	47,46%	30	50,85%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	53	89,83%	6	10,17%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	33	55,93%	26	44,07%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	37	62,71%	22	37,29%
	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	52	88,14%	7	11,86%
	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	30	50,85%	27	45,76%
	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	18	30,51%	39	66,10%
	Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	3	5,08%	54	91,53%
	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	13	22,03%	46	77,97%
	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	48	81,36%	10	16,95%
	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	22	37,29%	37	62,71%
	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	19	32,20%	40	67,80%
	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	9	15,25%	50	84,75%
	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök- Kapan-Tutun" davranışını biliyor musunuz?	1	1,69%	58	98,31%
	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	5	8,47%	54	91,53%
	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	3	5,08%	56	94,92%
	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	31	52,54%	28	47,46%
	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	56	94,92%	3	5,08%
	Toplam	547	46,67%	625	53,33%

3. Köy Okulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette, verilen cevap frekansları "Hayır" için %46,67 ve "Evet" için %53,33 olarak belirtilmiş.

%53,33'lük "Evet" cevabı oranı, 3. Köy Okulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir.

%46,67'lik "Hayır" cevabı oranı ise, bir kısmın İSG konusunda bilgi eksikliği olduğunu gösterir.

Sonuç olarak, "Evet" ve "Hayır" yüzdelerinin benzer olması, okulun genel İSG bilgi düzeyini dengelemiş olsa da, belirli alanlarda iyileştirmeler yapma ve özel ihtiyaçları belirleme fırsatını işaret eder.

Çizelge 2.7: Merkez İlkokulunun Frekans Dağılımı

okul		Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
1. merkez ilkokulu	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	6	75,00%	2	25,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	4	50,00%	4	50,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	2	25,00%	6	75,00%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	6	75,00%	1	12,50%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	1	12,50%	7	87,50%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	1	12,50%	7	87,50%
	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	1	12,50%	7	87,50%
	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	0	0,00%	8	100,00%
	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	3	37,50%	5	62,50%
	Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	3	37,50%	5	62,50%
	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	2	25,00%	6	75,00%
	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	4	50,00%	4	50,00%
	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	0	0,00%	8	100,00%
	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	4	50,00%	4	50,00%
	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	1	12,50%	5	62,50%
	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök- Kapan-Tutun" davranışını biliyor musunuz?	0	0,00%	6	75,00%
	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	0	0,00%	6	75,00%
	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	1	12,50%	5	62,50%
	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	0	0,00%	6	75,00%
	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	6	75,00%	0	0,00%
	Toplam	45	30,61%	102	69,39%

1. Merkez İlkokulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette "Hayır" ve "Evet" cevaplarının frekans dağılımları sırasıyla %30,61 ve %69,39 olarak belirlenmiştir.

%69,39'luk "Evet" cevabı oranı, 1. Merkez İlkokulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduğunu gösterir. Bu, öğrencilerin büyük bir kısmının iş sağlığı ve güvenliği konularında farkında olduğunu işaret eder.

Çizelge 2.8: Merkez İlkokulu Frekans Dağılımı

okul		Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
2. Merkez ilkokulu	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	5	26,32%	14	73,68%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	12	63,16%	6	31,58%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	3	15,79%	15	78,95%
	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	15	78,95%	3	15,79%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	0	0,00%	19	100,00%
	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	1	5,26%	18	94,74%
	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	18	94,74%	1	5,26%
	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	3	15,79%	16	84,21%
	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	0	0,00%	18	94,74%
	Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	15	78,95%	4	21,05%
	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	1	5,26%	17	89,47%
	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	13	68,42%	5	26,32%
	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	3	15,79%	16	84,21%
	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	10	52,63%	9	47,37%
	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	1	5,26%	18	94,74%
	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda "Çök- Kapan-Tutun" davranışını biliyor musunuz?	0	0,00%	19	100,00%
	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	1	5,26%	18	94,74%
	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	0	0,00%	19	100,00%
	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	4	21,05%	15	78,95%
	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	12	63,16%	7	36,84%
	Toplam	117	31,28%	257	68,72%

2. Merkez İlkokulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette "Hayır" ve "Evet" cevaplarına yönelik frekans dağılımları "Hayır" için %31,28 ve "Evet" için %68,72 olarak belirtilmiştir.

%68,72'lik "Evet" cevabı oranı, 2. Merkez İlkokulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir. Bu oran, çoğunluğunun İSG konusundaki farkındalığının yüksek olduğunu ve bilgi düzeyinin belirli bir oranda yüksek olduğunu gösterir.

%31,28'lik "Hayır" cevabı oranı, hâlâ bir kısmın İSG konusunda belirli bir bilgi eksikliği olduğunu gösterir. Ancak genel olarak bu oran düşük olduğu için öğrencilerin çoğunluğunun İSG konusundaki temel bilgiye sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Çizelge 2.9: Okulların ve Anket Sorularının Ki-Kare Analiz Sonuçları

Pearson Chi-Square Tests		
		okul
İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=56,59,p <0,5$
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=8,21,p >0,5$
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=18,48,p <0,5$
Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=3,58,p >0,5$
Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=52,18,p <0,5$
Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?	Kİ-kare	$\chi^2(3,N=135)=26,92,p <0,5$
Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?	Kİ-kare	$\chi^2(3,N=135)=28,69,p <0,5$
Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=29,98,p <0,5$
Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=16,48,p <0,5$
Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=77,90,p <0,5$
Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=11,66,p <0,5$
Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=60,10,p <0,5$
Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=34,37,p <0,5$
Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=27,47,p <0,5$
Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=3,60,p >0,5$
Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda " Çök-	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=1,04,p >0,5$
Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=4,77,p >0,5$
Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=4,21,p >0,5$
Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=52,69,p <0,5$
Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?	Kİ-kare	$\chi^2(4,N=135)=17,37,p <0,5$

Bu ki-kare analizi, okullar arasındaki İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyi ile ilgili 20 farklı soru üzerinde gerçekleştirilmiş ve elde edilen p değerleri incelendiğinde, sadece 6 sorunun $p > 0.05$ olarak bulunmuştur, diğer 14 soruda ise $p < 0.05$ 'dir.

P değeri, hipotez testinin anlamlılık düzeyini ifade eder. 0.05 anlamlılık düzeyi, genellikle kabul edilen bir sınır değerdir ve eğer bir $p < 0,05$ ise, null hipotezi reddedilir ve değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu kabul edilir.

Bu durumda, 14 sorunun $p < 0.05$ olduğu için, bu sorularda “okullar” ve “İSG bilgi düzeyi” arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir. Yani, bu soruların bazıları okullar arasında İSG konusunda farklı bilgi düzeylerine işaret etmektedir.

Ancak, sadece 6 sorunun $p > 0.05$ olduğu için, bu sorularda “okullar” ve “İSG bilgi düzeyi” arasında anlamlı bir ilişki olmadığı söylenebilir.

Sonuç olarak, bu ki-kare analizi, “okullar” ve “İSG bilgi düzeyi” arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir. Yani, genel olarak okullara göre İSG bilgi düzeylerinin değiştiğini söyleyebiliriz.

2.3.2.4 Anket sorularının sınıflara göre frekans dağılımı

Çizelge 2.10: Sınıfların Frekans Dağılımı

	Hayır	Yüzde	Evet	Yüzde
2.sınıf	226	43,63%	292	56,37%
3.sınıf	48	28,74%	119	71,26%
4.sınıf	711	39,90%	1071	60,10%

Çizelge 2.10'a bakıldığında:

2. Sınıflar:

"Evet" cevabı: %56,37 "Hayır" cevabı: %43,63

2. sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi orta seviyededir. Çoğunluğunun İSG konusunda bir farkındalığı olduğunu gösteren bir orandır, ancak bir kısmının hala bilgi eksikliği bulunmaktadır.

3. Sınıflar:

"Evet" cevabı: %71,26 "Hayır" cevabı: %28,74

3. sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi yüksek seviyededir. Çoğunluğunun İSG konusunda iyi bir farkındalığı olduğunu gösteren bir orandır ve bilgi eksikliği

daha azdır.

4. Sınıflar:

"Evet" cevabı: %60,10 "Hayır" cevabı: %39,90

4. sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi orta seviyededir. Çoğunluğunun İSG konusunda bir farkındalığı olduğunu gösteren bir orandır, ancak 3. sınıflara kıyasla biraz daha düşüktür.

3.sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi diğer iki sınıfa kıyasla daha yüksektir. Daha önceki sınıflara göre daha fazla öğrenci "Evet" cevabı vermiş, bu da İSG konusundaki farkındalığın daha geniş olduğunu gösterir.

2.sınıfların bilgi düzeyi 4. sınıflara kıyasla biraz daha düşüktür, ancak genel olarak İSG konusundaki farkındalık yine de belirgin bir düzeydedir.

Genel olarak, tüm sınıfların çoğunluğu İSG konusunda farkındalığa sahiptir, ancak sınıflar arasında İSG bilgi düzeylerinin farklılık gösterdiğini söyleyebiliriz.

2.3.2.5 Anket sorularının cinsiyete göre ki-kare analizleri

Soru 1: İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?

Çizelge 2.11: Cinsiyet ve İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz? Sorusunun ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	42	29	71
		% within Cinsiyetiniz	59,2%	40,8%	100,0%
	erkek	Count	37	27	64
		% within Cinsiyetiniz	57,8%	42,2%	100,0%
Total		Count	79	56	135
		% within Cinsiyetiniz	58,5%	41,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,025 ^a	1	0,874

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Bu, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında bir bağlantının olmadığı anlamına gelmektedir.

Soru 2: Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?

Çizelge 2.12: Cinsiyet ve İş Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgilenen Görevli Var mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	46	24	70
		% within Cinsiyetiniz	65,7%	34,3%	100,0%
	erkek	Count	46	18	64
		% within Cinsiyetiniz	71,9%	28,1%	100,0%
Total		Count	92	42	134
		% within Cinsiyetiniz	68,7%	31,3%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,590 ^a	1	0,443

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p > 0.05$). Bu, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında bir bağlantının olmadığı anlamına gelmektedir.

Soru 3: Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?

Çizelge 2.13: Cinsiyet ve Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Tedbirler Alınmış Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	23	46	69
		% within Cinsiyetiniz	33,3%	66,7%	100,0%
	erkek	Count	17	47	64
		% within Cinsiyetiniz	26,6%	73,4%	100,0%
Total		Count	40	93	133
		% within Cinsiyetiniz	30,1%	69,9%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,724 ^a	1	0,395

Bu soruda p değeri 0.05'ten büyükse, bu durum "cinsiyet" ve "İSG bilgi düzeyi" arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını gösterir. P değeri genellikle 0.05 anlamlılık düzeyi olarak kabul edildiği için, null hipotezinin reddedilememesi ve iki değişken arasında anlamlı bir bağlantı olduğu sonucuna varılamaz.

Soru 4: Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?

Çizelge 2.14: Cinsiyet ve Okulunuzda İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Teknik Görevli Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	61	8	69
		% within Cinsiyetiniz	88,4%	11,6%	100,0%
	erkek	Count	53	11	64
		% within Cinsiyetiniz	82,8%	17,2%	100,0%
Total		Count	114	19	133
		% within Cinsiyetiniz	85,7%	14,3%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,848 ^a	1	0,357

Bu soruda tespit edilen $p > 0.05$ olduğu için, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında anlamlı bir bağlantının olmadığı sonucuna ulaşabiliriz.

Soru 5: Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?

Çizelge 2.15: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Kapısı Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	30	40	70
		% within Cinsiyetiniz	42,9%	57,1%	100,0%
	erkek	Count	20	43	63
		% within Cinsiyetiniz	31,7%	68,3%	100,0%
Total		Count	50	83	133
		% within Cinsiyetiniz	37,6%	62,4%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,745 ^a	1	0,187

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p > 0.05$). Bu durum, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında bir bağlantının olmadığı anlamına gelmektedir.

Soru 6: Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?

Çizelge 2.16: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Kapısı Dışarıya Mı Açılıyor? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	37	28	65
		% within Cinsiyetiniz	56,9%	43,1%	100,0%
	erkek	Count	25	31	56
		% within Cinsiyetiniz	44,6%	55,4%	100,0%
Total		Count	62	59	121
		% within Cinsiyetiniz	51,2%	48,8%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,816 ^a	1	0,178

Bu soruda elde edilen p değeri 0.05'ten büyük olduğu için, cinsiyet ve İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Bu

sonuçlar, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir.

Soru 7: Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?

Çizelge 2.17: Cinsiyet ve Okulunuzun Acil Çıkış Kapısı Devamlı Kilitli Mi? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	56	9	65
		% within Cinsiyetiniz	86,2%	13,8%	100,0%
	erkek	Count	41	15	56
		% within Cinsiyetiniz	73,2%	26,8%	100,0%
Total		Count	97	24	121
		% within Cinsiyetiniz	80,2%	19,8%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,1689 ^a	1	0,075

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p > 0.05$). Bu, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında bir bağlantının olmadığı anlamına gelmektedir.

Soru 8: Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?

Çizelge 2.18: Cinsiyet ve Okulunuzda Acil Çıkış Uyarı Levhaları Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	23	46	69
		% within Cinsiyetiniz	33,3%	66,7%	100,0%
	erkek	Count	15	49	64
		% within Cinsiyetiniz	23,4%	76,6%	100,0%
Total		Count	38	95	133
		% within Cinsiyetiniz	28,6%	71,4%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,593 ^a	1	0,207

Cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir bağlantı tespit edilememiş olup, bu sorudaki p değeri 0.05'ten büyük olduğu için, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde etkili bir faktör olmadığı düşünülmektedir.

Soru 9: Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?

Çizelge 2.19: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Dolapların Üzerinde Eşya Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	12	56	68
		% within Cinsiyetiniz	17,6%	82,4%	100,0%
	erkek	Count	13	51	64
		% within Cinsiyetiniz	20,3%	79,7%	100,0%
Total		Count	25	107	132
		% within Cinsiyetiniz	18,9%	81,1%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,153 ^a	1	0,696

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir.

Soru 10: Sınıf kapıları içeri mi açılmaktadır?

Çizelge 2.20: Cinsiyet ve Sınıf kapıları İçeri Mi Açılmaktadır? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	16	53	69
		% within Cinsiyetiniz	23,2%	76,8%	100,0%
	erkek	Count	23	41	64
		% within Cinsiyetiniz	35,9%	64,1%	100,0%
Total		Count	39	94	133
		% within Cinsiyetiniz	29,3%	70,7%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,604 ^a	1	0,107

Bu soruda, cinsiyet ile İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu sonuçlar, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermekte ve İSG bilgi düzeyinin cinsiyete bağlı olarak değişmediğini ortaya koymaktadır.

Soru 11: Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?

Çizelge 2.21: Cinsiyet ve Sınıfınızın Dolapları Duvara Sabitli Mi? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

		Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?		Total	
		Hayır	Evet		
Cinsiyetin iz	kadın	Count	11	59	70
		% within Cinsiyetiniz	15,7%	84,3%	100,0%
	erkek	Count	6	58	64
		% within Cinsiyetiniz	9,4%	90,6%	100,0%
Total		Count	17	117	134
		% within Cinsiyetiniz	12,7%	87,3%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,213 ^a	1	0,271

Bu soruda, cinsiyet ile İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). Bu bulgu, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyini etkilemediği ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin sınırlı olduğu yorumuna neden olmaktadır. Bu noktada dikkat çeken bir diğer önemli nokta ise, İSG bilgi düzeyini etkileyen faktörlerin cinsiyetle doğrudan bağlantılı olmadığıdır.

Soru 12: Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?

Çizelge 2.22: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Prizlerde Kapak Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
		Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?		Total	
		Hayır	Evet		
Cinsiyetin iz	kadın	Count	36	33	69
		% within Cinsiyetiniz	52,2%	47,8%	100,0%
	erkek	Count	34	30	64
		% within Cinsiyetiniz	53,1%	46,9%	100,0%
Total		Count	70	63	133
		% within Cinsiyetiniz	52,6%	47,4%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,012 ^a	1	0,913

Bu soruda, cinsiyet ile İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu sonuçlar, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını ve İSG bilgi düzeyinin cinsiyete bağlı olarak değişmediğini ortaya koymaktadır.

Soru 13: Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?

Çizelge 2.23: Cinsiyet ve Sınıfınızda Pencerelerinizde Güvenlik Kilidi Var Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	29	42	71
		% within Cinsiyetiniz	40,8%	59,2%	100,0%
	erkek	Count	21	43	64
		% within Cinsiyetiniz	32,8%	67,2%	100,0%
Total		Count	50	85	135
		% within Cinsiyetiniz	37,0%	63,0%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,913 ^a	1	0,335

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu sonuçlar, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde etkili bir faktör olmadığını göstermekte ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Soru 14: Sınıfınızdaki masa, sandalye, kalorifer peteği, dolapların dış köşeleri yuvarlak mıdır?

Çizelge 2.24: Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Masa, Sandalye, Kalorifer Peteği, Dolapların Dış Köşeleri Yuvarlak Mıdır? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	36	35	71
		% within Cinsiyetiniz	50,7%	49,3%	100,0%
	erkek	Count	36	28	64
		% within Cinsiyetiniz	56,3%	43,8%	100,0%
Total		Count	72	63	135
		% within Cinsiyetiniz	53,3%	46,7%	100,0%

Çizelge 2.24: (Devamı) Cinsiyet ve Sınıfınızdaki Masa, Sandalye, Kalorifer Peteği, Dolapların Dış Köşeleri Yuvarlak Mıdır? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic
Pearson Chi-Square	,416 ^a	1	0,519

Bu soruda, cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermekte ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Soru 15: Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?

Çizelge 2.25: Cinsiyet ve Acil Durum Tatbikatlarına Katıldınız Mı? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	10	60	70
		% within Cinsiyetiniz	14,3%	85,7%	100,0%
	erkek	Count	6	57	63
		% within Cinsiyetiniz	9,5%	90,5%	100,0%
Total		Count	16	117	133
		% within Cinsiyetiniz	12,0%	88,0%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,710 ^a	1	0,399

Bu soruda, cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Bu, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde etkili bir faktör olmadığını göstermekte ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuçlar, İSG konusunda eğitim almanın cinsiyetle doğrudan ilişkili olmadığını düşündürmektedir.

Soru 16: Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda " Çök- Kapan- Tutun" davranışını biliyor musunuz?

Çizelge 2.26: Cinsiyet ve Deprem, Heyelan, Bomba Patlaması Ve Yıldırım Gibi Tehlikeli Durumlarda " Çök- Kapan- Tutun" Davranışını Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
		Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda " Çök- Kapan- Tutun" davranışını biliyor musunuz?			Total
		Hayır	Evet		
Cinsiyetin iz	kadın	Count	1	69	70
		% within Cinsiyetiniz	1,4%	98,6%	100,0%
	erkek	Count	1	62	63
		% within Cinsiyetiniz	1,6%	98,4%	100,0%
Total		Count	2	131	133
		% within Cinsiyetiniz	1,5%	98,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,006 ^a	1	0,940

İSG bilgi düzeyini belirlemeye yönelik yapılan anketteki bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir.

Soru 17: Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?

Çizelge 2.27: Cinsiyet ve Deprem Sırasında Sıranın Yanına Mı Saklanırsınız? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
		Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?			Total
		Hayır	Evet		
Cinsiyetin iz	kadın	Count	5	65	70
		% within Cinsiyetiniz	7,1%	92,9%	100,0%
	erkek	Count	1	62	63
		% within Cinsiyetiniz	1,6%	98,4%	100,0%
Total		Count	6	127	133
		% within Cinsiyetiniz	4,5%	95,5%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,376 ^a	1	0,123

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, p değeri 0.05'ten büyük olduğu için, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği sonucuna varabiliriz. Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermektedir.

Soru 18: Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?

Çizelge 2.28: Cinsiyet ve Yangın ve Deprem Anında Sınıfınızı Sessizce Öğretmenle Birlikte Boşaltmanız Gerektiğini Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	6	64	70
		% within Cinsiyetiniz	8,6%	91,4%	100,0%
	erkek	Count	2	61	63
		% within Cinsiyetiniz	3,2%	96,8%	100,0%
Total		Count	8	125	133
		% within Cinsiyetiniz	6,0%	94,0%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,708 ^a	1	0,191

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, p değeri 0.05'ten büyük olduğu için, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği sonucuna varabiliriz. Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermektedir.

Soru 19: Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?

Çizelge 2.29: Cinsiyet ve Okulda Yangın Çıktığında Ne Yapmanız Gerektiğini Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Crosstab					
			Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	27	43	70
		% within Cinsiyetiniz	38,6%	61,4%	100,0%
	erkek	Count	23	40	63
		% within Cinsiyetiniz	36,5%	63,5%	100,0%
Total		Count	50	83	133
		% within Cinsiyetiniz	37,6%	62,4%	100,0%

Çizelge 2.29: (Devamı) Cinsiyet ve Okulda Yangın Çıktığında Ne Yapmanız Gerekliğini Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	,060 ^a	1	0,806

Bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, p değeri 0.05'ten büyük olduğu için, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği sonucuna varabiliriz. Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermektedir.

Soru 20: Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?

Çizelge 2.30: Cinsiyet ve Okuldayken Beklenmedik Bir Anda Bir Koku Veya Patlama Sesi Duyduğunuzda, Büyük Bir Duman Gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." Uygulamasını Biliyor Musunuz? Sorusunun Ki-Kare Testi Sonucu

			Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?		Total
			Hayır	Evet	
Cinsiyetin iz	kadın	Count	61	9	70
		% within Cinsiyetiniz	87,1%	12,9%	100,0%
	erkek	Count	50	12	62
		% within Cinsiyetiniz	80,6%	19,4%	100,0%
Total		Count	111	21	132
		% within Cinsiyetiniz	84,1%	15,9%	100,0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,038 ^a	1	0,308

İSG bilgi düzeyini belirlemek için yapılan anketteki bu soruda cinsiyetle İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p > 0.05$). Bu, cinsiyetin İSG bilgi düzeyini etkilemediği veya bu iki değişken arasında bir bağlantının olmadığı anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, Ankette yer alan 20 sorunun tümünde elde edilen p değerlerinin 0.05'ten büyük olması, cinsiyet ile İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilemediğini göstermektedir. Ki-kare analizi sonuçlarına dayanarak genel bir yorum

yapmak gerekirse, cinsiyet değişkeni ile İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak belirgin bir bağlantı bulunmamaktadır.

Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyini etkileyen belirleyici bir faktör olmadığını ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin düşük olduğunu göstermektedir. Yani, cinsiyetin İSG konusundaki bilgi düzeyine etkisi minimaldir ve bu değişken, İSG bilgi düzeyi üzerinde önemli bir rol oynamamaktadır.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada ilkokul öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerini objektif bir şekilde incelemek amaçlanmıştır. Niğde’de MEB’e bağlı ilkokullarda, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz dönemi içinde eğitim gören 2.sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerine bir anket uygulayarak İSG bilgi düzeyleri tespit edilmiştir.

Bu çalışmada kullandığımız anketin güvenilirlik katsayısı için Cronbach’ın alfa (α) değeri 0,621 olarak hesaplanmıştır. Bu değerde "oldukça güvenilir" olduğunu göstermektedir.

Anket sorularını ilişkin frekans dağılımında [Çizelge 2.3], İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) hakkında bilgi düzeyi belirleme anketinde elde ettiğiniz frekans dağılımları %60,71 "evet" ve %39,29 "hayır" şeklinde. %60,71 "evet" ve %39,29 "hayır" cevapları, genel olarak İSG konusunda bir farkındalık olduğunu, ancak belirli bir kısmın bu konuda eksik olduğunu gösteriyor.

İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette [Çizelge 2.4], 1. Köy Okulu öğrencilerinin verdiği cevap frekansları "Hayır" için %31,43 ve "Evet" için %68,57 olarak belirtilmiş. %68,57'lik "Evet" cevabı oranı, 1. Köy Okulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir. Bu oran, çoğunluğunun İSG konusundaki farkındalığının yüksek olduğunu gösterir. %31,43'lük "Hayır" cevabı oranı ise, bir kısmın İSG konusunda bilgi eksikliği olduğu tespiti yapılmıştır.

3. Köy Okulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette[Çizelge 5], verilen cevap frekansları "Hayır" için %46,67 ve "Evet" için %53,33 olarak belirtilmiş. %53,33'lük "Evet" cevabı oranı, 3. Köy Okulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir. %46,67'lik "Hayır" cevabı oranı ise, bir kısmın İSG konusunda bilgi eksikliği olduğunu gösterir.

2. Köy Okulu öğrencilerinin İSG bilgi düzeyi anket sonuçlarına göre [Çizelge 2.6], öğrencilerin çoğunluğu İSG konusunda bilgi sahibi olduğunu ifade etmektedir (%56,22 "Evet"). Ancak, %43,78'lük "Hayır" cevabı veren öğrencilerin varlığı, belirli bir grup öğrencinin İSG konusunda eksik bilgiye sahip olabileceğini gösterir.

Çizelge2. 6'ya baktığımızda "Evet" cevabının çoğunluğunu Deprem anında ne yapılması gerektiği konusu oluşturmaktadır. Bu durum yakın zamanda yaşadığımız büyük Kahramanmaraş depreminin etkisinden olduğu kanaatini oluşturabilir. Çizelge incelendiğinde 2. Köy Okulu öğrencilerin çoğunluğu genel İSG konusunda bilgi sahibi olmadığı sonucuna varılabilir.

1. Merkez İlkokulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette [Çizelge 2.7] "Hayır" ve "Evet" cevaplarının frekans dağılımları sırasıyla %30,61 ve %69,39 olarak belirlenmiştir. %69,39'luk "Evet" cevabı oranı, 1. Merkez İlkokulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduğunu gösterir. Bu, öğrencilerin büyük bir kısmının iş sağlığı ve güvenliği konularında farkında olduğunu işaret eder.

2. Merkez İlkokulu öğrencilerinin İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyini ölçen ankette [Çizelge 2.8], %68,72'lik "Evet" cevabı oranı, 2. Merkez İlkokulu öğrencilerinin genel olarak İSG konusunda bilgi sahibi olduklarını gösterir. Bu oran, çoğunluğunun İSG konusundaki farkındalığının yüksek olduğunu ve bilgi düzeyinin belirli bir oranda yüksek olduğunu gösterir. %31,28'lik "Hayır" cevabı oranı, hâlâ bir kısmın İSG konusunda belirli bir bilgi eksikliği olduğunu gösterir. Ancak genel olarak bu oran düşük olduğu için öğrencilerin çoğunluğunun İSG konusundaki temel bilgiye sahip olduğunu anlaşılmaktadır.

Okulların ve anket sorularının ki-kare analiz sonuçları [Çizelge 2. 9] okullar arasındaki İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) bilgi düzeyi ile ilgili 20 farklı soru üzerinde gerçekleştirilmiş ve elde edilen p değerleri incelendiğinde, sadece 6 sorunun $p > 0.05$ olarak bulunmuştur, diğer 14 soruda ise $p < 0.05$ 'dir.

Bu durumda, 13 sorunun $p < 0.05$ olduğu için, bu sorularda "okullar" ve "İSG bilgi düzeyi" arasında anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir. Yani, bu soruların bazıları okullar arasında İSG konusunda farklı bilgi düzeylerine işaret etmektedir. Ancak, sadece 7 sorunun $p > 0.05$ olduğu için, bu sorularda "okullar" ve "İSG bilgi düzeyi" arasında anlamlı bir ilişki olmadığı söylenebilir.

Çizelge 2.9’da, 14 soruda $p < 0.05$ olması bu ki-kare analizinde, “okullar” ve “İSG bilgi düzeyi” arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yani, genel olarak okulların İSG bilgi düzeyi üzerinde belirleyici bir faktör olduğunu ve İSG bilgi düzeyinin okullara bağlı olarak değişti tespit edilmiştir.

Sınıfların frekans dağılımında [Çizelge 2.10] "Evet" cevabı %56,37, "Hayır" cevabı %43,63 ile 2. sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi orta seviyededir.

"Evet" cevabı %71,26, "Hayır" cevabı %28,743 ile 3.sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi yüksek seviyededir.

"Evet" cevabı %60,10, "Hayır" cevabı %39,90 4. sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi orta seviyededir.

3.sınıfların İSG konusundaki bilgi düzeyi diğer iki sınıfa kıyasla daha yüksektir. Daha önceki sınıflara göre daha fazla öğrenci "Evet" cevabı vermiş, bu da İSG konusundaki farkındalığın daha geniş olduğunu gösterir. 2.sınıfların bilgi düzeyi 4. sınıflara kıyasla biraz daha düşüktür, ancak genel olarak İSG konusundaki farkındalık yine de belirgin bir düzeydedir.

Genel olarak, tüm sınıfların çoğunluğu İSG konusunda farkındalığa sahiptir, ancak sınıflar arasında İSG bilgi düzeylerinin farklılık gösterdiğini söyleyebiliriz.

Anket sorularının Cinsiyete göre Ki-Kare analizleri, anket sorularında ayrı ayrı incelenmiştir [Çizelge 2.11 – Çizelge 2.30]. Ankette yer alan 20 sorunun tümünde elde edilen p değerlerinin 0.05'ten büyük olması, cinsiyet ile İSG bilgi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilemediğini göstermektedir. Ki-kare analizi sonuçlarına dayanarak genel bir yorum yapmak gerekirse, cinsiyet değişkeni ile İSG bilgi düzeyi arasında istatistiksel olarak belirgin bir bağlantı bulunmamaktadır.

Bu durum, cinsiyetin genel İSG bilgi düzeyini etkileyen belirleyici bir faktör olmadığını ve cinsiyetin İSG bilgi düzeyini belirlemedeki etkisinin düşük olduğunu göstermektedir. Yani, cinsiyetin İSG konusundaki bilgi düzeyine etkisi minimaldir ve bu değişken, İSG bilgi düzeyi üzerinde önemli bir rol oynamamaktadır. Ki-kare analizinin 20 soru üzerinde tutarlı olarak yüksek p değerleri ortaya çıkarması ile İSG eğitimi programları geliştirilirken cinsiyet temelli stratejiler yerine, genel bir yaklaşımın benimsenmesi daha etkili olacaktır.

İSG bilgi düzeylerinin okullar arasında anlamlı farklılıklar olması, sınıflar arasında anlamlı farklılıklar olması ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmaması sonucuna varılmıştır. Genel olarak İSG konusunda bir farkındalık olduğunu, ancak belirli bir kısmın İSG konusunda eksik olduğunu göstermektedir. Öğrencilere anketi uygularken, Anketin 4. Sorusu “İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?” sorusunu okuduklarında okullarındaki hizmetli mi diye sordular. Anket sorularının frekans dağılımlarına [Çizelge 2.3] bakıldığında 4. Soruya verilen cevapların % 84,44 “Hayır”, %14,07 “Evet” cevabını verdiği görülmektedir. Bir başka soru olarak, anketin 7. Sorusu “Okulunuzda acil çıkış kapıları devamlı kilitli mi?” sorusuna öğrencilerin 17,78% “Evet”, 71,85% “Hayır”dan hariç bilmediklerini dile getirdiler. 20.soru ise 3.sınıfta hayat bilgisi dersinde konu olarak işlenmesine rağmen. 4.sınıf öğrencilerinin konuyu hiç öğrenmemiş gibi hayır cevabını vermeleridir. Bu durumda, Milli Eğitim Bakanlığı’na önerim, ilkokul müfredatına iş sağlığı ve güvenliği dersi olarak eklenilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca öğrenciler için İSG eğitim programları veya bilinçlendirme faaliyetleri düzenlemek, bilgi düzeyini artırabilir ve iş güvenliği konusunda farkındalığı geliştirebilir.

Bu nedenle ilkokulda öğrencilerin İSG farkındalığını ve bilincini arttırmak için bazı önlemler alınmalıdır.

Örneğin, Eğitim programları standardize edilmeli ve tüm okullarda öğrencilere eşit derecede kapsamlı İSG eğitimi verilmelidir. İSG eğitimleri düzenli aralıklarla tekrarlanmalıdır. Bu, öğrencilerin bilgilerini tazelemelerine ve güncel kalmalarına yardımcı olacaktır. Okullarda İSG profesyonellerinin istihdam edilmesi, risk analizlerinin yapılması ve öğrenci güvenliğinin sağlanması konusunda önemlidir. Velilere, ilk olarak 200 veli onay mektubu gönderildi. İzin veriyorum ve kabul ediyorum olarak 135 tane dönüt alınabildi. Velilerin bazıları “İş Sağlığı ve Güvenliğinin okulla ne ilgisi var?” diye soranlar oldu. Sınıfıma anket uygulamadan önce velilerin birçoğu ile birebir görüşme yaparken, “İş Sağlığı ve Güvenliği nedir? ,bilmiyoruz ve ne işe yarıyor?” gibi sorular yönelttiler. Bu durumda, velilere yönelik bir İSG uzmanı tarafından İSG konusunda bilinçlendirme etkinlikleri düzenlenmeli, İSG farkındalığının artırılması sağlanmalıdır. Öğrencilerden ve öğretmenlerden gelen geri bildirimler doğrultusunda İSG eğitim programları sürekli olarak gözden geçirilmeli ve iyileştirilmelidir. Öğretmenlere, özellikle eksik bilgiye sahip oldukları belirlenen konularda İSG eğitimleri sunulmalıdır. Bu, öğrencilere doğru bilgileri

aktarabilmeleri, öğrencilerin İSG konusunda farkındalığının ve bilgi düzeylerinin artırılması için önemlidir. Her sene eylül ayında, Milli Eğitim Bakanı tarafından velilere İSG seminerleri ve öğrencilere İSG eğitimleri verilmelidir. Okullar her yıl İSG için yapılması gereken yenilikleri yapmalı ve tedbirler almalıdır.

İSG bilgi düzeyinin iyileştirilmesi, güvenli bir öğrenme ortamının oluşturulması ve gelecekteki olası risklerin azaltılmasına yönelik adımlar atılmasına katkıda bulunabilir.

6331 sayılı kanununun 22.maddesine göre, “50 ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işçilerin yapıldığı işyerlerinde işveren, İSG ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere İSG Kurulu kurmakla yükümlüdür. 01.07.2020 tarihinden itibaren Az Tehlikeli Sınıfta yer alan Kamu ve özel sektörün bütün işyerlerinde İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi çalıştırmak veya bunlardan aylık düzenli hizmet almak zorunlu hale getirilmiştir.” Okullarımız az tehlikeli sınıflar arasında yer aldığına göre Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı kurumlarda, 50 ve daha fazlası çalışanlarının bulunduğu okullara İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi çalıştırılmalıdır ve bunlardan aylık düzenli eğitim alınması zorunlu hale getirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akalp, G., Yamankaradeniz, N.** (2013). İşletmelerde Güvenlik Kültürünün Oluşumunda Yönetimin Rolü ve Önemi. Sosyal Güvenlik Dergisi, 3(2), 96-109.
- Akar, Öyküm** (2023) Alındığı tarih: 12.08.2023, adres: https://www.cag.edu.tr/uploads/site/lecturer-files/rd-1_giris-LL7x.pptx#:~:text=Tehlike%3A%20%C4%B0%C5%9Fylerinde%20var%20olan%20ya,meydana%20gelme%20ihtimalini%20ifade%20eder.&text=Risk%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fti%C4%9Finde%20daima%20zararla%20sonu%C3%A7lan%C4%B1r!
- Bayılmış, Ütük, O.** (2013). İş Sağlığı ve Güvenliği Farkındalık Değerlendirmesi: Sağlık Çalışanlarına Yönelik Alan Araştırması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yalova: Yalova Üniversitesi.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,** (2022). İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, "İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Rehberi". <https://www.csgeb.gov.tr/yayinlar/raporlar/is-sagligi-ve-guvenligi/>
- Ç. Türkoğlu ve B. Balkan,** (2020). "Öğretmenlerin İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi", Kırklareli Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi 6(2) DOI:10.34186/klujes.836115.
- Doğdu, S.** (2019). Okul Yöneticilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E., S., ve Çinko, M.** (2018). Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi. İstanbul: Beta Basım Yayıncılık.
- Gümüş, B,** (2016). Okullarda iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ve öğretmenlerin bu konudaki bilgi düzeylerinin irdelenmesi. İstanbul Aydın Üniversitesi / Fen Bilimleri Enstitüsü / İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı / İş Güvenliği ve Sağlığı Bilim Dalı.
- Jones, L.** (2023). The transfer of occupational health and safety learning from school to home and community settings by primary school students (Doctoral dissertation). Leeds University, Leeds. 6
- Kilitci, Z.,** (2018). Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına İlişkin Yönetici Görüşleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak. 85.
- Kumar, R.** (2023). Development and implementation of an educational program to increase occupational health and safety awareness among primary school students (Delhi University, Delhi. 5
- Kuyaksil, A.** (2010). İlköğretim Okullarında OkulAile Birliğinin Okul Güvenlik Yönetimine Katılması. 2. Uluslararası Risk Altında ve Korunması

Gereken Çocuklar Sempozyumu: Güvenli Çevre-Güvenli Okul, AKKM Dairesi Başkanlığı Dairesi Yayınları, 237-266.

Altuntaş, B., Güleç, H., Şahin, N., Taşçı, S., (2023). 3. Sınıf Hayat Bilgisi, MEB Yayınları. <https://www.meb.gov.tr/3-sinif-hayat-bilgisi> (pp. 113-124).

Okullarda İş Sağlığı ve Güvenliği 2023. (2023). Nida OSGB. <https://www.nidaosgb.com.tr/okullarda-is-sagligi-ve-guvenligi.html>

Siirt Üniversitesi Yayınlanmamış Ders notu
<https://www.siirt.edu.tr/dosya/personel/is-sagligi-ve-guvenligi-ders-notu-siirt-202011232657291.docx>

Smith, J. (2023). Primary school students' attitudes and behaviours towards occupational health and safety education (Doctoral dissertation). Queensland University, Queensland

Sosyal güvenlik kurumu, (SGK). <https://www.sgk.gov.tr/Content/Post/a4b7b555-198f-41e4-a020-fa52276bda37/Meslek-Hastaligi-2022-07-21-10-54-41#:~:text=Meslek%20Hastal%C4%B1%C4%9F%C4%B1%20Nedir%3F,bedensel%20veya%20ruhsal%20engellilik%20halleridir>.

Safe Work Australia. (2006). Getting students to work...safely. Canberra, Australia: Safe Work Australia.
https://www.safeworkaustralia.gov.au/system/files/documents/1702/gettingstudentstoworksafely_2006_pdf.pdf

Sabano, S. (2017). İlkokul ve Ortaokullarda Okul Güvenliğine İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri (Uşak İli Örneği) (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uşak: Uşak Üniversitesi.

Şener S., Fandaklı S., Yağimli M. & Aslan T. (2023). Eğitim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği. The Journal of International Scientific Researches, 8(1), 83-94. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2764962>

Tavşancıl, E. (2019). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi (6. bs.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Tekin, A., Tekin, F., Suvaydan, F., Güler, G., Hafızoğlu, E. (2023). İlkokul Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimi Algısının Değerlendirilmesi. Soma Meslek Yüksekokulu Teknik Bilimler Dergisi, 2(32), 9-18. 2137700 (dergipark.org.tr)

YDK (2023). Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük. <https://tdk.gov.tr/>

Yılmaz, F. (2020). İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri. İstanbul: Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü.

EKLER

Ek-A: Anket Formu

Değerli Öğrencilerimiz:

İSG farkındalığının belirlenmesi amacıyla yapılan bu anket, tez araştırmasına ışık tutmak üzere bilimsel bir çalışmada kullanılacaktır. Anket sorularına verilen cevaplar kesinlikle gizli tutulacaktır.

Elimizdeki anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde kişisel bilgilerinize ilişkin sorular, ikinci bölümde ise iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin ifadeler yer almaktadır. Değerlendirmenin sağlıklı olabilmesi için bütün soru ve ifadelerin mümkün olduğu kadar açık ve samimi bir şekilde cevaplandırılması gerekmektedir. Anket çalışmasına katılımınızdan dolayı şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda kolaylıklar dileriz

BÖLÜM 1:

- 1) Cinsiyetiniz: ()Kadın ()Erkek
- 2) Kaçınıcı sınıftasınız?
- 3) İş Sağlığı ve Güvenliği nedir? Biliyor musunuz?

BÖLÜM 2: Lütfen aşağıda belirtilen soruların katılma derecenizi ilgili kutucuğu

işaretleyerek belirtiniz. E: Evet H: Hayır

<i>No</i>	<i>Madde</i>	<i>E</i>	<i>H</i>
1	İş Sağlığı ve Güvenliği ne demektir? Biliyor musunuz?		
2	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgilenen görevli var mı?		
3	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirler alınmış mı?		
4	Okulunuzda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili teknik görevli var mı?		
5	Okulunuzda acil çıkış kapısı var mı?		
6	Okulunuzda acil çıkış kapısı dışarıya mı açılıyor?		
7	Okulunuzun acil çıkış kapısı devamlı kilitli mi?		

8	Okulunuzda acil çıkış uyarı levhaları var mı?		
9	Sınıfınızdaki dolapların üzerinde eşya var mı?		
10	Sınıf kapılan içeri mi açılmaktadır?		
11	Sınıfınızın dolapları duvara sabitli mi?		
12	Sınıfınızdaki prizlerde kapak var mı?		
13	Sınıfınızda pencerelerinizde güvenlik kilidi var mı?		
14	Sınıfınızdaki masa, sandalye, dolap vb. malzemelerin köşeleri yuvarlak mıdır?		
15	Acil durum tatbikatlarına katıldınız mı?		
16	Deprem, heyelan, bomba patlaması ve yıldırım gibi tehlikeli durumlarda " Çök- Kapan- Tutun" davranışını biliyor musunuz?		
17	Deprem sırasında sıranın yanına mı saklanırsınız?		
18	Yangın ve deprem anında sınıfınızı sessizce öğretmenle birlikte boşaltmanız gerektiğini biliyor musunuz?		
19	Okulda yangın çıktığında ne yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?		
20	Okuldayken beklenmedik bir anda bir koku veya patlama sesi duyduğunuzda, büyük bir duman gördüğünüzde "Yerinde Sığınak Oluştur." uygulamasını biliyor musunuz?		

Kaynak: [3. Sınıf Hayat Bilgisi). (2023). MEB Yayınları.
<https://www.meb.gov.tr/3-sinif-hayat-bilgisi> (pp. 113-124).

ÖZGEÇMİŞ

ÖĞRENİM DURUMU

- **Lisans** : 2010, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi (Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi) İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği
2023, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Tezsiz Yüksek Lisans Bölümü
- **Y. Lisans** : 2024, T.C. İstanbul Gedik Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programı

MESLEKİ DENEYİM

- 2011-2024 Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı İlkokul Kurumlarında Sınıf Öğretmenliği